Таблица за направените предложения и коментари в процеса на обществено обсъждане на проект на условия за кандидатстване, условия за изпълнение и пакет документи за кандидатстване по процедура BG16RFOP002-2.040 „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия"

№	Данни на подателя	Дата на получаване	Коментар/Предложение	Становище на УО на ОПИК
1.	Д. Кузманова, „Елит Партнер Консулт" ЕООД	24.10.2018	**До** Управляващия орган на ОП „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020г. Уважаеми дами/господа, Приложено изпращаме предложения и коментари във връзка с Общественото обсъждане по горепосочената процедура съгласно предоставената ни възможност. **I. <u>Коментари и предложения по Условията за кандидатстване.</u>** 1. В т. 6 (стр. 17 от условията от условията за кандидатстване) от критериите за допустимост на кандидатите се казва: *<u>„6) Да са заявили подкрепа по проекта за кода си на основна икономическа дейност"</u>*. Не разбираме необходимостта от такова изискване. Много производствени предприятия имат основен код на икономическа дейност в сектор, допустим по	**I. 1. Предложението не се приема** С цел фокусиране на подкрепата и постигане на максимален ефект от изпълнението на проекта на ниво предприятие, УО на ОПИК счита за целесъобразно подкрепата по настоящата процедура да е насочена само по отношение на основната икономическа дейност на кандидата. С оглед на факта, че кодът на проекта по КИД-2008 съвпада с кода на основна икономическа дейност на кандидата, текстът в Условията за кандидатстване, поясняващ разпределението на бюджета по код

			настоящата процедура и едновременно с това имат допълнителен код на икономическа дейност (отново производствен код, допустим по настоящата процедура) и именно това обстоятелство подсигурява допълнително стабилното им пазарно присъствие. Смятаме, че не следва да бъдат ограничавани такива кандидати, тъй като допълнителната им дейност също попада в определените в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия (НСНМСП) 2014-2020 сектори и финансирането на такива проекти също би спомогнало за изпълнение на стратегията. **Предложение:** т. 6 от Критериите за допустимост на кандидатите в Условията за кандидатстване да бъде променена по следния начин: *„6) Да развиват дейността, за която кандидатстват в определените в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020 сектори, посочени в т. 5 по-горе"* При приемане на предложението от УО, текстът на стр. 9 от Условията за кандидатстване: *„Разпределението на бюджета по сектори на технологична интензивност ще бъде осъществявано на база код на основна икономическа дейност на кандидатите"* би бил напълно релевантен. Смятаме, че при разписаните към момента условия този текст е ирелевантен, тъй като кодът на основна икономическа дейност съвпада с кода на проекта по КИД 2008. 2. На стр. 34 от Условията за кандидатстване се казва: *„За да удостоверят, че представените от тях оферти за дълготрайни активи отговарят на изискването да са от производител или първи доставчик,…… В допълнение към декларирането на обстоятелствата при подаване на проектното предложение, кандидатите следва да представят и Декларация от производител/оторизационно писмо от първи*	на основна икономическа дейност, ще бъде премахнат. 2. Изискването за първи доставчик/производител във финалната версия на Условията за кандидатстване е разписано по-подробно с цел постигане на максимална яснота. **3. Предложението се приема** **4. Предложението се приема** **II. 1. Предложението се приема**

			<u>доставчик</u>/договор за търговско представителство между производител и първи доставчик, от които да е видно, че е спазено изискването за предоставяне на оферта от производител или първи доставчик". Макар с оглед контекста да е ясно какво се изисква, смятаме, че така формулирания текст „оторизационно писмо от първи доставчик", допуска и тълкуване на първия доставчик като издател на писмото, което противоречи на смисъла на изискването, тъй като първи доставчик би могъл да оторизира само втори по веригата (ако изобщо има подобни правомощия). **Предложение: Гореописаният текст да бъде прецизиран/редактиран по следния начин:** *„За да удостоверят, че представените от тях оферти за дълготрайни активи отговарят на изискването да са от производител или първи доставчик,…… В допълнение към декларирането на обстоятелствата при подаване на проектното предложение, кандидатите следва да представят и Декларация от производител/<u>представено от първи доставчик оторизационно писмо от производител(или подобен текст)</u>/договор за търговско представителство между производител и първи доставчик, от които да е видно, че е спазено изискването за предоставяне на оферта от производител или първи доставчик".* 3. На стр. 34 от Условията за кандидатстване се казва: *„Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документи е описан в Ръководството за потребителя за модул "Е-кандидатстване" в ИСУН 2020 (от 14 май 2016 г.)",* а в бележка под линия: *„Ръководството може да бъде намерено на следния интернет адрес: https://eumis2020.government.bg/docs/guide.pdf„* Посоченият линк отваря	

			Ръководство от 30.09.2015г. **Предложение:** Гореописаният линк в бележка под линия да бъде актуализиран. 4. Съгласно текстове на стр. 56 от Условията за кандидатстване като документ по буква к/ се представя „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд за 2017 г. - заверен от НСИ, прикачен в ИСУН 2020". В същото време в Бизнес плана се изисква да се попълнят данни от тази справка и за 2015 и 2016г. Данните и за трите години(2015, 2016 и 2017г) влизат в оценката на критерий Нарастване на производителността на предприятието (N+1, N+2). В указания от Условията за кандидатстване и в бизнес плана е указано, че: *„При несъответствие между данните представени в електронните таблици и официално представените пред НСИ отчети, оценителната комисия ще коригира служебно данните, съгласно стойностите от официалните отчети на компанията"*, както и че съответствието ще се проверява на база представени към проекта счетоводни документи, заверени от НСИ. При представяне на справката само за 2017г. оценителната комисия не би могла да провери съответствието между попълнените в бизнес плана данни и тези в официалните отчети, тъй като няма да разполага с такива за 2015 и 2016г. или пък ще прави служебни проверки в НСИ за тези години, което обезсмисля изискването други документи, които също биха могли да се проверят служебно в НСИ да бъдат подавани към проекта като заверени от НСИ. Ако пък се допусне липса на проверка от оценителната комисия на попълнените в бизнес плана данни от тези справки е възможно да се приемат некоректни данни и да се получи некоректна оценка по съответния критерий.	

			Предложение: Текста на стр. 56 от Условията за кандидатстване да бъде коригиран по следния начин: *к/ Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд <u>за 2015, 2016 и</u> 2017 г. - заверени от НСИ, прикачен в ИСУН 2020.* **II. <u>Коментари и предложения по „Критерии и методология за оценка на проектни предложение".</u>** 1. Смятаме че е допусната техническа грешка в Раздел I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта в показател *„6. Претеглен коефициент на дългосрочна задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.):"*. В колона източник на проверка не е описано, че коефициентът се изчислява в процент, а в лява колона стойностите на коефициента се оценяват в проценти. Ако вземем заложените в оценката (лява колона) стойности в проценти, то би се получило че предприятие със собствен капитал(код 05000) от 700000 лева, което има задължение по код 07002(по данни от пасива на баланса) само през 2017г и то е в размер на 13000лв. би получило 0 точки поради прекомерната си задлъжнялост. Смятаме, че УО е имал предвид оценка на този критерий по абсолютна стойност(както е посочено в дясна колона), а не в %(лява колона), защото тогава предложената оценка би била реалистична, предвид зададените оценявани стойности. **Предложение:** Показател „6. Претеглен коефициент на дългосрочна задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.) от Методиката за оценка, Раздел I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта" да бъде коригиран по следния начин:	

			6. Претеглен коефициент на дългосрочна задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.)	**5**	*Счетоводен баланс за 2015, 2016 и 2017 г., пасив на баланса, ред „Общо за раздел В - над 1 година" (код 07002)*[1] ***делено на*** *пасив на баланса, ред „А. Собствен капитал - общо за раздел А" (код 05000).* *Коефициентът на дългосрочна задлъжнялост за трите финансови години (2015, 2016 и 2017 г.) се изчислява като претеглен сбор от коефициентите за всяка една от трите години поотделно, взети със следната относителна тежест по години: 2015 г. - 20%, 2016 г. – 30% и 2017 г. – 50%.*
			Претегленият коефициент на задлъжнялост на предприятието е ≤ 0,3~~%~~.	5	
			Претегленият коефициент на задлъжнялост на предприятието е >0,3~~%~~ и ≤ 0,45~~%~~	4	

			Претегленият коефициент на задлъжнялост на предприятието е > 0,45 ~~%~~ и ≤ 0,6~~%.~~	3		
			Претегленият коефициент на задлъжнялост на предприятието е > 0,6~~%~~ и ≤ 0,75~~%.~~	2		
			Претегленият коефициент на задлъжнялост на предприятието е > 0,75~~%~~ и ≤ 0,9~~%~~.	1		
			Претегленият коефициент на задлъжнялост на предприятието е > 0,9~~%~~.	0		
2.	Меглена Кръстева	24.10.2018 г.	Здравейте, Получих писмо за програмата, но никъде не виждам срокове за подаване на проекти. Бихте ли ми ги изпратили. Предварително благодаря. Поздрави!			Бихме искали да Ви информираме, че настоящата документация е публикувана за обществено обсъждане като след като премине етапа на съгласуване, процедурата ще бъде обявена официално и ще бъде посочен точният краен срок за подаване на проектни предложения.

3.	Станислав Стоянов, „Ню Айдиас Консулт"	25.10.2018	Здравейте, Информирам за допусната грешква във формулата на критерии "**Съпоставимост между претеглената стойност на EBITDA за 2015, 2016 и 2017 г. и стойността на заявените общо допустими разходи по проекта"**. Реално в така написаната формула два пъти се вади амортизацията от EBITDA. За да е коректна формулата *"***Разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи***"* трябва да се прибавя, а не изважда. Това е така защото разходите за амортизация вече се вадят веднъж поради това, че те са разходи, които са включени в разходите за оперативна дейност. Надявам се формулата да бъде коригирана и да отчита правилно показателя.	Техническа греша във формулата за изчисляване на посочения от Вас критерий няма. За да може да се определи стойността на EBITDA, разходите за амортизация и обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи трябва да бъдат извадени от общата сума на разходите за оперативна дейност, след което така полученият резултат да бъде изваден от приходите от оперативна дейност. Съгласно правилото за разкриване на скоби, ако знакът пред скобите е „-" скобите се премахват и всички знаци вътре се променят, т.е. стават противоположни.
4.	Юлия Михайлова	26.10.2028	Здравейте! Във връзка с общественото обсъждане на Условията за кандидатстване по процедура "Подобряване на производствения капацитет в МСП" имам предложение по отношение на	**Предложението се приема** Във финалната версия на документацията по процедурата критерият, свързан с регионалната

			критерий IV.1 **Регионална приоритизация на проекти** от Критериите за техническа и финансова оценка. В Методологията за оценка се дава приоритет на база адресна регистрация /седалище на кандидата, чак след което се взема предвид мястото на изпълнение на инвестицията. По този начин се стига до парадокса двама кандидати, работещи на една и съща улица, да получат различен брой точки по критерия, само защото документално в Търговския регистър регистрацията/седалището на единия от тях е на място, различно от мястото на изпълнение на инвестицията по проекта. Предлагам критерият да се разшири и да се даде приоритет и на кандидати, които изпълняват дейността си в приоритетните райони, но регистрацията/седалището им е в друг район. Обективен източник на проверка по този критерий може да бъде Справка за предприятието за 2017 г. В нея в Раздел IV Място на извършване на дейността предприятието вече е посочило областта и населеното място, в което извършва дейността си през 2017 г. Проверката няма да затрудни оценителната комисия, тъй като Справката за предприятието вече е включена в документите за проверка по отношение на Раздел III - Икономическа дейност.	приоритизация. е преформулиран с цел да се обхванат както случаите, при които седалището и инвестициите по проекта попадат в приоритетен район, така и тези случаи, при които само основната част от инвестициите по проекта са в приоритетен район.

			Предложение	Обосновка	
5.	Иван Горанов	26.10.2018	1. Предлагам в документите за кандидатстване да се изисква технологичен проект заверен от правоспособен проектант (технолог). С подробно описание на технологичните процеси преди закупуване на актива за който кандидатстват и описание на технологичния процес след закупуване на актива за който се кандидатства, и така ще може да се покаже и видят ползите от закупувания актив.	Това наше предложение е продиктувано от факта че не става ясно какъв е технологични процес преди кандидатстване, не е ясно защо ни е необходим избрания от нас актив и с какво ще подобри технологичния процес в предприятието. **Пример 1**: Дружеството кандидатства за трошачно пресевна инсталация без технологичен проект няма да стане ясно какви продукти са произвеждане към момента на кандидатстване и какви след това. **Пример 2:** Дружество си закупува челен товарач не е ясно в коя част от технологичния процес ще се ползва и дали няма да се ползва извън	**1. Предложението не се приема** УО счита, че с изискванията, които е заложил по процедурата, е осигурил постигане на очакваните резултати. Така например постигане целите на процедурата е критерий за допустимост на всяко едно проектно предложение. Допълнително кандидатите следва да разпишат дейността по проекта по начин, от който да е видно как придобитите активи ще доведат до подобряване на производствения капацитет като изпълнението на очакваните резултати от дейността ще бъде проследявано на етап изпълнение. УО също така изрично е посочил, че придобиването на активи не може да бъде залагано като резултат от изпълнението на дейността, без да бъдат посочени конкретно измерими резултати, които имат отношение

				предприятието. **Пояснение:** Когато имаме технологичен проект с описание на активите и каква е тяхната функционална характеристика ще са ясни следните неща: 1. Техническите параметри на активите 2. Ще е ясно за какво се ползват и при проверка ще може лесно да се установи дали има нарушения.	към постигане целта на процедурата. Не на последно място кандидатът следва да анализира и оцени ефектът на проекта спрямо резултатите на ниво предприятия като посоченото се оценява на етап „Техническа и финансова оценка", а впоследствие се проследява на етап изпълнение (чл. 6 от Административния договор за безвъзмездна финансова помощ). В случай че заложените резултати не бъдат постигнати, на бенефициента се налагат финансови корекции. Относно коментара за техническите параметри на активите следва да се има предвид, че в Условията за кандидатстване е заложено изрично изискване кандидатите да представят минимални технически и функционални характеристики на всеки един ДМА и ДНА по проекта още на етап изпълнение като несъответствието с тях на етап оценка на проектното предложение
			2. В насоките за кандидатстване са определени тавани за субсидиите. Нашето предложение е тези тавани да важат с натрупване. Дружества които са получили субсидия по ОПИК 2014 – 2020 да се натрупва към максимално определената в	Това наше предложение е продиктувано от **порочната практика** да се одобряват едни и същи кандидати и все за максималните субсидии. Примерите са на разположение на Управляващия		

			настоящата процедура. Дружества които към момента изпълняват договор по ОПИК 2014 – 2020 към момента да не са допустими като кандидати.	Орган. **Пример: 1.** Дадено дружество вече има усвоена субсидия по ОПИК 2014 – 2020 която е в размер на 300 000,00 лв. и в зависимост от категорията на предприятието настоящото кандидатстване да не надхвърля максимално разрешения размер на субсидия. Т.е. ако предприятието е микро субсидията по проекта не би следвало да надхвърля 200 000,00 лева. По подобен начин и за другите категории предприятия. **Пример: 2.** Ако има кандидати които са с подписан договор в момента и ги изпълняват да не са допустими за кандидати.	или на етап изпълнение е основание за отпадане на актива/непризнаване на разхода. УО е заложил също така изискване ДМА и ДНА, придобити със средства по проекта, да бъдат използвани единствено в стопанския обект, който получава помощта, да бъдат амортизируеми, да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, съгласно приложимите счетоводни стандарти, както и да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта, за период от три години от окончателното плащане. Посоченото ще бъде проследявано на етап изпълнение, както и 3 години след това. Следва да бъде отчетено също така, че УО се стреми към постоянно оптимизиране и облекчаване на
			3. В списъка с документи които се подават	Това наше предложение е	

			при кандидатстване се изискват документи които трябва да са заверени от НСИ, към тези документи има и декларация с която кандидата дава разрешение за достъп до декларираните от него данни в НСИ. Нашето предложение е тези документи да се ползват по служебен път от **оценителната комисия.** Това са следните документи „Отчет за приходи и разходи" за последните три години, Отчета за заети лица за последните три години, и Удостоверение за кода по икономическа дейност за 2017г.	продиктувано от факта че е възможна манипулация на посочените данни в отчетите въпреки заверката от НСИ. Въпрос към УО дали някой проверява тези данни посочени от кандидатите, дори и със заверка от НСИ. Това са данни които участват оценка на проектите, и вероятна манипулация би довела до неправилна оценка от оценителната комисия, а не бихме искали оценителите да допускат тези грешки.	процеса по кандидатстване. Включването на ангажимент за изготвяне на технологичен одит, без да е налице сериозна аргументация за нуждата от него, би било в разрез с тези принципи. **2. Предложението не се приема** Съгласно образеца на Условията за кандидатстване, утвърден от министъра, отговорен за управлението на средствата от ЕС, минималните и максималните размери на безвъзмездната финансова помощ, които следва да бъдат посочени в Условията за кандидатстване, се отнасят за конкретната процедура и следва да бъдат зададени на ниво процедура, а не да бъдат кумулирани с други средства. Допълнително считаме, че предложението дружества, които към момента изпълняват договор по ОПИК 2014 – 2020, да не са допустими като кандидати, без
			4. По допустимост на кандидатите да се изискват посочените в таблицата приходи от **ПРОДУКЦИЯ за 2015,2016, и 2017г.**	С тези заложени параметри ще се ограничат дружества които последните две години са били с КИД извън допустимите за кандидатстване. Така наистина ще е възможна конкуренция между предприятия работещи в производствената сфера.	

			<table><tr><th>Категория на предприятието</th><th>Нетни приходи от продажби[1]</th></tr><tr><td>Микро предприятие</td><td>≥ 450 000 лева</td></tr><tr><td>Малко предприятие</td><td>≥ 1 500 000 лева</td></tr><tr><td>Средно предприятие</td><td>≥ 5 000 000 лева</td></tr></table>			същото да е аргументирано и обосновано, може да ограничи неоснователно кандидатите по процедурата. **Предложението не се приема** Бихме искали да обърнем внимание, че по отношение на кода на основна икономическа дейност на кандидата в Условията за кандидатстване изрично е посочено, че Оценителната комисия ще извършва служебна проверка на това обстоятелство въз основа на данни, предоставени от НСИ, за 2017. Посоченото означава, че кандидатите нямат ангажимент да предоставят Удостоверение за код на икономическа дейност, издадено от НСИ. По отношение на изискването за представяне на отчетни документи, част от ГОД, заверени от НСИ, бихме искали да обърнем
			Предлагаме корекция на минимални и максимални размери на субсидиите <table><tr><th>Минимален размер на заявената безвъзмездна</th><th>Максимален размер на заявената безвъзмездна финансова помощ за индивидуален проект в</th></tr></table>		Искането за намаляване на минималните и максималните размери на финансовата помощ е с цел да има по голяма конкуренция между предприятията. Усвоените средства от периода 2007 – 2013 и по до сега отминалите процедури по ОПИК 2014 -2020 показват че ефекта	

			<table><tr><th>финансова помощ за индивидуален проект</th><th>зависимост от категорията на предприятието-кандидат</th></tr><tr><td rowspan="3">50 000 лева</td><td>Микро предприятия: 300 000 лева</td></tr><tr><td>Малки предприятия: 500 000 лева</td></tr><tr><td>Средни предприятия: 750 000 лева</td></tr></table>	е не видим за **НАП – Агенцията по приходите**, не е ясно видимо увеличение на преките данъци, като плащането на данък печалба, уж всички проекти генерират СУПЕР печалби. Въпрос към УО. Има ли проверен проект който да е на максимална субсидия и да е изпълнил на поне 80% заложените показатели в бизнес плана?	внимание на следното: процедура на подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в МСП" е една от процедурите, които се отличават традиционно с изключително висок интерес и голям брой на подадените проектни предложения. Така например по предходната аналогична процедура броят на подадените проекти надхвърляще 1300. Допълнително, за разлика от Удостоверението от НСИ, по отношение на горепосочените отчетни документи няма нормативно установен ангажимент за предоставянето им по служебен път от страна на НСИ. В тази връзка, УО прецени за целесъобразно да ограничи обхвата на служебната проверка само до проектите, които успешно са преминали етапа на техническа и финансова оценка и са предложени за финансиране. Във връзка с изразените от Вас съмнения
			Последното наше предложение е: Управляващия орган да покаже пред кандидати начина на оценка на проектни предложения.	С цел УО да покаже безпристрастност и обективност при оценка на проекти. Предлагаме на УО вместо да организира безсмислени информационни дни да покаже пред кандидати начина на оценка на предложения. Да се		

				покажат отличните показатели на дружествата класирани на първите 10 места. Да се покаже какви иновативни процеси са предвидени в проектите. Само не го правете за приключените вече процедури защото ще спечелите награда в КАН за комедия на годината.	за манипулиране на отчетните документи, които се подават от кандидатите следва да имате предвид, че в Условията за кандидатстване изрично е посочено, че се извършва служебна проверка въз основа на данни от НСИ за съответствие на данните от отчетните документи, които са участвали в процеса по оценка. В случай че при проверка на тези данни се установи разминаване, ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В близко бъдеще се очаква да заработи информационна система към НСИ, която да позволява извършване на служебна проверка на данните в подадените от страна на предприятията ГОД, в резултат на което ще отпадне ангажимента за предоставянето им към проектните предложения.

				4. Предложението не се приема Обръщаме внимание, че посоченото от Вас изискване не е приложимо за всички допустими кандидати с оглед на факта, че не всички от тях са от производствения сектор. Критерият за допустимост на кандидатите въвежда изискване за нетни приходи от продажби, който е относим към всички участници. Същият обхваща период от три години (2015-2017), което минимизира риска от изкривяване на резултатите по отношение на отделното предприятие. **5. Предложението не се приема** Предложението за коригиране на минималния и максималния размер на безвъзмездната помощ не е добре мотивирано и обосновано. Обръщаме внимание, че зададените от нас минимален и максимален размер на помощта са въз основа на анализ на подадени проектни предложения по

				аналогични процедури, както и на база значителния опит на УО от изпълнението на подобни процедури по ОПРКБИ и ОПИК. Допълнително обръщаме внимание още веднъж, че данни от Бизнес-плана, които участват в оценката на проектните предложения, са въведени като индивидуални задължителни индикатори. Същите са включени в чл. 6 на договора за безвъзмездна финансова помощ (Приложение У) и в случай на неизпълнение на бенефициента се налага финансова корекция. **6. Предложението се изпълнява** Във връзка с последното Ваше предложение Управляващият орган да покаже пред кандидатите начина на оценка на проектни предложения считаме, че УО по максимално прозрачен и открит начин е посочил всеки един от критериите за оценка, вкл. подробно са изброени

				източниците на проверка и как бива оценен всеки кандидат според броя на получените точки. В тази връзка Ви препоръчваме да се запознаете с Критериите и методологията за оценка на проектни предложения (Приложение И), където посочената информация е представена в цялост. Не на последно място следва да имате предвид, че след приключване на оценката на административното съответствие и допустимостта се публикува списък на проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка, <u>като се посочват и основанията за недопускане</u>. В случай че кандидат не е съгласен с основанията за отхвърляне, същият може да подаде писмени възражения пред Ръководителя на УО или по реда на АПК.
6.	Виолета	29.10.2018	Здравейте,	**1. Предложението относно**

	Янушева		Бихме искали да направим следните коментари/предложения по Условията за кандидатстване с проектни предложения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020г., процедура за подбор на проекти **BG16RFOP002-2.00… „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия"** **11. Допустими кандидати:** **11.1 Критерии за допустимост на кандидатите** *4) Да се реализирали нетни приходи от продажби общо за последните три приключени финансови години (2015, 2016 и 2017 г.) в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, както следва:* *Микро предприятие - ≥ 210 000 лева.* **Предлагаме стойността на критерия да се промени: ≥ 175 000 лева.** Производителността в Микро предприятията е най-ниска, в сравнение с малките и средни предприятия. Те изпитват най-големи затруднения за подмяна на технологиите и оборудването и имат най-високи производствени разходи. **Това се отразява на нетните приходи и считаме, че праг от ≥ 175 000 лева ще даде шанс на повече микропредприятия да кандидатстват по процедурата, с цел**	**намаляване на размера на нетните приходи от продажби не се приема** От информацията, представена в т. 11 от Условията за кандидатстване, е видно, че за всяка от категориите предприятия (микро, малки и средни предприятия) има определен отделен бюджет и в тази връзка микро предприятията се конкурират само с предприятия от собствената си категория в рамките на процеса по оценка. За да е още по-коректно съпоставянето между отделните кандидати, освен по категории предприятия, бюджетът е разделен и по групи сектори на икономическа дейност. В тази връзка УО отчита затрудненията, които изпитват микро предприятията в сравнение с другите категории предприятия като в допълнение към това е взета предвид и технологичната интензивност на икономическата дейност, която

			подобряване на производствения си капацитет. **11. Допустими кандидати:** **11.1 Критерии за допустимост на кандидатите** ***5)*** *Да развиват своята* ***основна икономическа дейност.....*** **Да се допълни с „... или допълнителна икономическа дейност, от която имат нетни приходи от продажби мин. 25% от общите нетни приходи".** Голям процент от МСП имат код в допустимите сектори по процедурата, но той е допълнителен. Обстоятелствата за това са продиктувани, от факта, че те имат като основен код предоставяне на услуги, в които произведената собствена продукция се влага или търговска дейност от продажби на собствена продукция. Считаме, че изискването на основен код ще лиши много кандидати да се възползват от финансиране по процедурата и за тях няма да се спази хоризонталния принцип **равен достъп** до безвъзмездните средства по Оперативните програми на ЕС. Надявам се да вземете под внимание направените предложения.	осъществява всяко едно от тях. Не на последно място следва да бъде отбелязано, че изискуемият размер от 210 000 лв. нетни приходи от продажби за микро предприятие не е за една година, а е общо за период от три години (2015, 2016 и 2017 г). Практиката, която УО има натрупана с обявените до момента процедури по ОПИК, при които има зададено аналогично изискване, касаещо нетните приходи от продажби, показва че тези прагове са постижими и не представляват пречка пред кандидатите. За отбелязване е фактът, че минимално изискуемите размери на нетни приходи от продажби, генерирани за период от 3 години от предприятията-кандидати, са значително занижени както за микропредприятията, така и за малките и средни предприятия, в сравнение със сходни процедури,

				реализирани през програмен период 2007-2013. **2. Предложението относно допълнителния код по КИД не се приема** С цел фокусиране на подкрепата и постигане на максимален ефект от изпълнението на проекта на ниво предприятие, УО на ОПИК счита за целесъобразно подкрепата по настоящата процедура да е насочена само по отношение на основната икономическа дейност на кандидата. Допълнително именно с оглед на факта, че всяко едно предприятие с история има код на основна икономическа дейност не считаме, че посоченото изискване е дискриминативно и не осигурява равен достъп.
7.	Илияна Костова, "Ви Травел" ООД	29.10.2018	Здравейте, Бих искала да направя предложение относно следната процедура, която е в процес на обществено обсъждане: **„Подобряване на производствения капацитет в малките и**	**Предложението не се приема** Настоящата процедура попада в рамките на инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП"

			средни предприятия" по Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" на Оперативната програма. Ние сме тур операторска фирма и най-общо се занимаваме с организиране на екскурзии за чуждестранни туристи в България. За съжаление нашият код на икономическа дейност рядко присъства сред допустимите критерии по Оперативните програми. Поради тази причина нашата сфера на дейност е силно ограничена от възможностите, които предлагат Оперативните програми, а това води до намаляване на нашата конкурентоспособност и повишаване на капацитета на работа. Бихме желали да включите в допустимите бенефициенти и предприятия с КИД 79, тъй като считаме, че можем да се включим с проект за повишаване на капацитета ни като тур оператор. Надявам се, че молбата ми ще бъде удовлетворена,	на приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" на ОПИК. Заложените в инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" интервенции и мерки следва да са в съответствие и да допринасят за изпълнението на приоритетите на Националната стратегия за насърчаване на МСП 2014-2020 (НСНМСП), приета с Решение № 37 на МС от 23 януари 2014 г. Стратегията извежда на преден план някои сектори и раздели по класификатора на икономическите дейности, подкрепата на които би довела до промяна на секторната структура на българската икономика. Следва да се има предвид, че с оглед на ограничения финансов ресурс, с който разполага ОПИК, се търси

				максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа, като във фокуса на настоящата процедура са предприятия от приоритетни сектори на икономиката, които генерират висока добавена стойност и притежават експортен потенциал.
8.	Стамен Кривошиев	29.10.2018	Здравейте! В Приложение_И "Критерии и методология за оценка" на проектни предложения по схема за БФП "Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия" предлагам да бъде допълнен раздел I.Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта", като бъде добавен допълнителен показател за финансова стабилност, както следва: 8. Претеглен коефициент за бърза ликвидност (2015,2016,2017 г), като в колона "Източник на проверка" да се запише следното: Счетоводен баланс за 2015, 2016 и 2017 г. В Актива на счетоводния баланс, раздел II.Вземания, ред "Вземания от клиенти и доставчици" /код 03210/, плюс раздел IV.Парични средства, ред "Общо за група IV" /код 03400. Полученият сбор на сумите по код 03210 и код 03400 се дели на сумата по раздел В на Пасива на счетоводния баланс, ред Общо за раздел В до 1 година /код 07001/, умножено по 100. Коефициентът се изчислява в проценти. Претегленият коефициент за бърза ликвидност за 2015, 2016 и 2017 г. се изчислява като претеглен сбор от коефициентите за всяка една от трите години поотделно, взети със следната относителна тежест по години: 2015 г- 20%, 2016 г- 30%, 2017 г- 50%.	УО на ОПИК благодари за предложението и ще обмисли възможността за включването на подобен критерий в бъдещи процедури по ОПИК.

			В колоните "Критерии" и "Максимален брой точки" предлагам следното: -Коефициент за бърза ликвидност над 100%- 5 точки, -Коефициент за бърза ликвидност >80%, <100%- 4 точки, -Коефициент за бърза ликвидност >60%, <80%- 3 точки, -Коефициент за бърза ликвидност >40%, <60%- 2 точки, -Коефициент за бърза ликвидност >20%, <40%- 1 точка, -Коефициент за бърза ликвидност <20%- 0 точки. Основание за предложението: Способност на кандидата да извършва текущите си плащания, в т.ч. способност на кандидата да стори това в условията на действие на непредвидени външни фактори, като навлизане на бизнес цикъла в низходящата му фаза. Подобна възможност е твърде вероятна след 10 години икономически бум на световната икономика. При евентуално приемане на моето предложение, ще настъпи промяна в максималния брой точки, които може да получи едно проектно предложение- от било 91 точки, ще стане 96 точки. Промяна ще настъпи и в минимума на точките, които следва да получи едно проектно предложение- от било 54,6 точки, ще стане 57,6 точки.	
9.	"Екоинженеринг 96" ООД	30.10.2018	Уважаеми Дами и господа, Моля да приемете настоящото предложение по процедура за подбор на проекти "Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия":	**Предложението не се приема** Изискването за представяне на свидетелства за съдимост, както и от кръга на задължените лица е

			Предлагаме да отпадне изискването за представяне на свидетелства за съдимост на членовете на управителните органи на фирмите, който са спечелили търговете. Причината е, че често тези лица са чужденци и издаването на този документ се регулира от законодателството на чужда държава, която може и да не член на ЕС. Снабдяването с тези свидетелства за съдимост е трудно и коства време. Предлагаме да се изисква свидетелство за съдимост само на представляващия фирмата.	определен в ЗУСЕСИФ, който препраща към ЗОП и в актовете по прилагането им. Предвид изложеното всяко неизпълнение на разпоредбата ще доведе до нарушаване на действащото законодателство.
10.	Бонка Натова, "Бунай" АД	30.10.2018	Здравейте, Имаме следния въпрос по обявените за обсъждане документи по предстояща процедура за приемане на проектни предложения **Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия:** в Критериите и методиката за оценка по точка I.6. Претеглен коефициент на дългосрочна задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.) не е записано, че коефициентът се изчислява в проценти. От друга страна граничните стойности за различните точки са дадени в проценти. Как в действителност трябва да се пресмята коефициентът на задлъжнялост – в проценти или не?	**Предложението се приема** При разписването на критерия е допусната техническа грешка. Критерият се изчислява в абсолютна стойност.
11.	Веселина Купенова, „SOS предприемачи "	30.10.2018	Настоящото писмо е във връзка с публикуваната за обществено обсъждане процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия" на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020. Постиженията и успехите също трябва да се отбелязват подобаващо – ето защо	1. **Предложението не се приема** Критерият „Претеглен коефициент на приходите от износ (2015 г., 2016 г. и 2017 г.)" се изчислява в % като в колона „Източник на проверка" е

			бихме желали да поздравим екипът на УО, като вярваме, че освен критично отношение е важно и да се насърчи конструктивният и адекватен подход на работа по отношение програмирането на средства по тази ключова за българският бизнес и общество оперативна програма. Считаме, че представената документация съдържа методология за оценка, която е изключително балансирана, добре обмислена и която ще позволи равнопоставено третиране на всички потенциални кандидати и представените проектни предложения. Впечатление прави избраният подход за изцяло количествено измерими показатели, които също така са и отлично подбрани и комбинирани спрямо целите на процедурата. Подкрепяме напълно подхода на предимство към развиващите се компании, а не към най-успешните или тези с подчертано слаби финансови резултати. Подкрепяме и разделянето на бюджета спрямо отделните категории и групи сектори на икономическа дейност съгласно определените в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия (НСНМСП) 2014-2020 групи. Също така настоящото писмо съдържа и следните технически препоръки и коментари, касаещи формулировка на някои от критериите за оценка и представените документи, както следва: 1) По отношение на представения проект на „Критерии и методология за оценка на проектни предложения", Раздел I, Критерий 2. „Претеглен коефициент на приходите от износ (2015 г., 2016 г. и 2017 г.)". Моля да обърнете внимание на условието в графа „Източник на проверка", където след указанията за изчисление, текстът завършва на „… умножено по 100." Веднага след това е посочено, че коефициентът се изчислява в	посочен коректният начин на изчисляване. **2. Предложението се приема** При разписването на критерия е допусната техническа грешка. Критерият се изчислява в абсолютна стойност. 3. **Предложението се приема** Формулата за изчисляване на критерия „Вътрешна норма на възвръщаемост" ще бъде допълнително разписана с оглед избягване на неясноти относно начина на формирането му. Обръщаме внимание, че по отношение на всеки един критерий за оценка е посочено конкретно кой е източникът на информация и как се изчислява конкретният критерий. **4. Предложението се приема** Във финалната версия на документацията по процедурата критерият, свързан с регионалната

			процент. Считаме, че е допусната техническа грешка и трябва да се премахне един от двата текста, като препоръката ни е да остане само текстът, че коефициентът се изчислява в процент. 2) По отношение на представения проект на „Критерии и методология за оценка на проектни предложения", Раздел I, Критерий 6. „Претеглен коефициент на дългосрочна задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.)". Този коефициент не трябва да се изчислява като процент, като обичайната икономическа логика е че не трябва да превишава 1. В този смисъл моля да отразите в редовете за оценка коректното изчисление, като според нашият екип указаните числа трябва да не са посочени с процент – например „Претегленият коефициент на задлъжнялост на предприятието е > 0,3% и ≤ 0,45%" е коректно да бъде „Претегленият коефициент на задлъжнялост на предприятието е > 0,3 и ≤ 0,45." 3) По отношение на представения проект на „Критерии и методология за оценка на проектни предложения", Раздел III, Критерий 1. „Вътрешна норма на възвръщаемост (N, N+1, N+2)". Моля да обърнете внимание на условието в графа „Източник на проверка", че липсва конкретна референция към документ или друго (напр. Бизнес план), от където ще бъде взимана информацията за извършване на проверката. Подобна референция не е ясно обособена и в другите критерии в този раздел. Също, да се уточни в процент или умножено по 100 ще се изписва в указанията за изчисление (за всички критерии в раздела). 4) По отношение на представения проект на „Критерии и методология за оценка на проектни предложения", Раздел IV, Критерий 1. „Регионална приоритизация на проекти".	приоритизация е преформулиран с цел да се обхванат както случаите, при които седалището и инвестициите по проекта попадат в приоритетен район, така и тези случаи, при които само основната част от инвестициите по проекта са в приоритетен район. Допълнително бихме искали да обърнем внимание, че в бележка под линия към критерия за приоритизиране е посочено, че информацията относно регистрацията на предприятието-кандидат на територията на съответната област следва да е вписана в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към 31.12.2017 г. По този начин избягваме изкривяване при спазването на критерия от гледна точка на регистрацията като изискваме същото да е спазено към дата, предхождаща датата на

			Може би изискването към кандидатът – да е „регистрирано (има седалище) на територията на посочената област" трябва да се осмисли – от една страна не е посочено към кой момент предприятието-кандидат трябва да е регистрирано на територията на съответната област, и ако се тълкува към момента на кандидатстване, подобно изискване може да доведе до поредното безсмислено пререгистриране в ТР към АВп. От друга страна, изискването за регистрация не носи конкретна полза за привличането на инвестициите в даден регион, нито за създаването на работни места или друга пряка полза спрямо действащите и развиващи се бизнеси. Единствената добавена стойност би била административна, тъй като данъците на тези предприятия (които променят регистрациите си) ще се пренасочат към определените като приоритетни области. Считаме, че този критерий трябва да бъде преформулиран, като бихме препоръчали УО да вземе решение необходимо ли е въобще да се изисква предприятията кандидати да са регистрирани в съответната област – ограничението за инвестициите е достатъчно адекватно. 5) Препоръчваме да отпадне поставеното изискване за представяне на „…оторизационно писмо от първи доставчик/договор за търговско представителство между производител и първи доставчик, от които да е видно, че е спазено изискването за предоставяне на оферта от производител или първи доставчик" – или – да бъде пояснено какво е „първи доставчик" възможно най-подробно и с примери. Как УО ще проследява за спазване на поставеното изискване? Как ще се извършва подобна проверка по обективен и равнопоставен начин? На свободния пазар поставянето на подобно ограничение е неадекватно спрямо множеството практики на прехвърляне на права (за дистрибуция, за продажби, за сервиз и прочие), които имат големите производители, имена в своите сектори. Невъзможността на компаниите да представят писмо или друг документ от	кандидатстване. **5. Предложението не се приема** УО счита, че изискването офертите към проектното предложение да са предоставени от първи доставчик или производител следва да остане, защото с него се цели: 1. да се ограничи представянето на оферта на етап кандидатстване, съдържаща многократно завишена стойност на активите в бюджета и 2. да се предопредели залагането на реалистична индикативна цена при обявяването на процедурите за избор на изпълнител. Относно коментара как УО проследява дали представените документи са от първи доставчик или производител следва да се има предвид, че в Условията за кандидатстване ясно е посочено, че

			„първи доставчик" очаквано могат да доведат до потенциални злоупотреби и писма от „фалшиви" производители или „първи доставчици", с което реалната стойност на посочените в бюджетите активи ще бъде изкривена и нереална спрямо пазарната. Как, по какъв начин УО ще проследява дали представените за „първи доставчици" или „производители" са такива? С какъв ресурс и колко време ще отнеме? Ето защо моля, ако решите да запазите това изискване, да включите подробно пояснение какво да се разбира под тези понятия и какви доказателства за спазване на това изискване биха го удостоверили.	„*За да удостоверят, че представените от тях оферти за дълготрайни активи <u>отговарят на изискването да са от производител или първи доставчик,</u> кандидатите по процедурата следва да <u>декларират обстоятелствата</u> в Декларацията, че кандидатът е запознат с условията за кандидатстване и условията за изпълнение (Приложение Б). В допълнение към деклариранетo на обстоятелствата при подаване на проектното предложение, кандидатите следва да представят и Декларация от производител/оторизационно писмо от първи доставчик/договор за търговско представителство между производител и първи доставчик, <u>от които да е видно</u>, че е спазено изискването за предоставяне на оферта от производител или първи доставчик".*

				От посоченото е видно, че коментираното обстоятелство се проверява на етап кандидатстване на декларативен принцип като лицата представили тези декларации, вкл. кандидата, носят наказателна отговорност в случай на установени неверно декларирани данни. Обръщаме внимание, че във финалната версия на Условията за кандидатстване по процедурата изискването за първи доставчик/производител е разписано по-подробно с цел постигане на максимална яснота относно прилагането му. Обхванати са и случаите на по-специфична организация на търговска/дистрибуторска дейност, за каквато говорите в коментара си.
12.	Григор Савов, ЦНТИ	30.10.2018	Уважаеми господа, В отговор на обявената на 22.10.2018 г. от Управляващия орган (УО) за обществено	**1. Предложението не се приема** УО на ОПИК осъзнава, че ИКТ и

			обсъждане процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия" (Процедурата) по Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 (ОПИК) изпращаме следните предложения и коментари: 1. Предлагаме да бъде приложен идентичен подход при допустимостта на разходите [за машини, съоръжения, оборудване, представляващи дълготрайни материални активи и за специализиран софтуер (вкл. за неговото разработване), представляващи дълготрайни нематериални активи], посочени в т. 14 от Условията за кандидатстване по Процедурата, т.е. да отпадне дискриминационният горен праг за втората категория допустими разходи. Целта на Процедурата е да подобри производствения капацитет на малките и средните предприятия (МСП), за да повиши тяхната конкурентоспособност и да засили експортния им потенциал. Автоматизацията в производствения процес, в т.ч. чрез въвеждане на специализирани софтуерни приложения, представлява неразделна част от стратегията на всяко предприятие, което се стреми да разшири пазарния си дял на европейския и на световния пазар.Този процес попада и в обхвата на Концепцията за цифрова трансформация на българската индустрия (Индустрия 4.0), която ще бъде в основата на приоритетите за финансиране в ЕС след 2020 г. Затова стимулирането на инвестициите в информационни и комуникационни технологии (ИКТ) от ОПИК трябва да бъде адекватно на предизвикателствата на конкурентната среда, в която оперират експортно-ориентираните МСП. 2. Предлагаме по Процедурата да бъдат въведени два крайни срока за кандидатстване: първи краен срок за нискотехнологичните и средно нискотехнологичните предприятия и	софтуерните решения са важна част от развитието на едно предприятие и имат пряко отношение към повишаването на неговия производствен капацитет. В тази връзка същите са и част от допустимите разходи по процедурата. Доказателство за важността, която придаваме на подобен вид активи, е и обстоятелството, че УО на ОПИК е предвидил специална процедура, чийто фокус на подкрепа да са именно разработването и въвеждането на базирани на ИКТ системи и приложения, а именно процедура на подбор на проекти „Дигитализация на МСП". Процедурата е с бюджет от 30 милиона евро (58 674 900 лв.) и е планирана за обявяване през ноември 2019 г. Предвид насочеността на бъдещата процедура и с оглед на средствата, предвидени за

			втори краен срок за високотехнологичните и средно високотехнологичните предприятия и предприятията в областта на интензивните на знания услуги). Предложението ни е обусловено от натоварения график на кандидатстване и оценка по ОПИК и от стремежа за осигуряване на оптимални срокове за оценка на подадените проектни предложения по Процедурата. Подаването на проектни предложения от всички кандидати в един краен срок ще блокира работата на УО и реалното сключване на договори може да се забави до края на 2019 г., което ще забави усвояването на средствата по ОПИК. 3. Предлагаме в техническата и финансова оценка (ТФО) от Приложение И към Условията за кандидатстване по Процедурата да бъде възприет единен подход при оценката на показателите, отразяващи икономическата и финансовата стабилност на кандидатите, преди изпълнението на проектите, т.е. максимален брой точки да бъде присъждан при най-добри стойности на показателите, както е при критерий I.1. Съпоставимост между претеглената стойност на EBITDA за 2015, 2016 и 2017 г. и стойността на заявените общо допустими разходи по проекта, критерий I.3 „Претеглен марж на печалбата (2015, 2016 и 2017 г.)", критерий I.6 Претеглен коефициент на дългосрочна задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.) и критерий I.7. Претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи (2015 г., 2016 г. и 2017 г.). В момента по критерий I.2 Претеглен коефициент на приходите от износ (2015 г., 2016 г. и 2017 г.), по критерий I.4 Претеглена брутна добавена стойност (2015, 2016 и 2017 г.) и по I.5 Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2015, 2016 и 2017 г.) максимален брой точки се присъжда при посредствени и рискови резултати, като особено по критерий I.5, който оценява генерираната печалба, съпоставена с активите се създават условия за финансиране на МСП, които нямат капацитет да произвеждат и продават ефикасно своята продукция, използвайки активите, с които разполагат, а Процедурата финансира изрично само	реализирането ѝ, УО на ОПИК счита за целесъобразно да постави ограничение на разходите за специализиран софтуер по настоящата процедура. **2. Предложението не се приема** С оглед спецификата на процеса по оценка на проектни предложения при процедури с повече от един краен срок за кандидатстване, УО на ОПИК счита за по-целесъобразно процедурата да бъде обявена с един краен срок за кандидатстване. Считаме, че опитът и уменията, натрупани от оценката на проектни предложения през двата програмни периода, ще осигурят качествена и навременна работа на Оценителната комисия и по тази процедура. **3. Предложението не се приема** Коректно сте обърнали внимание, че

			дълготрайни активи. Създава се впечатление за напасване на критериите за оценка, а е необходимо ТФО да гарантира избор на проектни предложения на МСП с отлична икономическата и финансовата стабилност, която да гарантира качествено изпълнение на проектите впоследствие. 4. Предлагаме в ТФО, част от Приложение И към Условията за кандидатстване по Процедурата да бъдат включени два нови критерия: а. за приоритет на проекти, които допринасят за защита на околната среда и/или за по-ефективно използване на ресурсите съгласно Насоките за интегриране на Политиката по околна среда и Политиката по изменение на климата в Европейските структурни и инвестиционни фондове - Фаза „Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014-2020 г." по отношение на ИП 2.2. по ОПИК и б. за приоритет на проекти, които попадат в една от тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС). Включването на двата критерия от една страна осигурява съответствие на Процедурата с посочените стратегически документи, а от друга страна по същество дават приоритет на проекти, които способстват за опазването на околната среда и стимулират въвеждането на иновативни производствени процеси в МСП.	по част от критериите за оценка на проектни предложения в частта, оценяваща капацитета на кандидатите, скалите за оценка са обърнати. Посоченото е обмислен и целенасочен подход от страна на УО, с който се стремим да дадем предимство на компании, които имат добър потенциал за развитие, който, чрез подкрепата по процедурата, да успеят да развият и така да станат част от успешните развити фирми, които имат стабилни позиции както на българския, така и на международните пазари. Посоченото не означава, че УО не оценява приноса, който утвърдените и успешни предприятия имат за развитието на българската икономика, а именно защото смятаме, че трябва да има повече предприятия като тях, даваме допълнителна подкрепа на развиващите се предприятия.

				4. а. Предложението не се приема Като част от критериите за оценка на допустимостта на проектите кандидатите имат ангажимент да обосноват, че проектите им допринасят за опазване на околната среда, повишаване на ресурсната ефективност и смекчаване на последиците от изменение на климата и приспособяване към тях. Допълнително, в случай че в резултат от изпълнението на проекта като ефект ще бъде постигнато намаляване на водопотреблението или намаляване на количеството отпадъци, предвидени за депониране, УО е предвидил кандидатите да предоставят информация за следните показатели (в случаите когато това е приложимо): - Намаляване на водопотреблението на подкрепените предприятия – количества потребени води за

				производството на единица продукт на годишна база, преди/след изпълнение на проекта в м^3/год.; - Намаляване на количеството отпадъци, предвидени за депониране – количества генерирани отпадъци при производството на единица продукция на годишна база, преди/след изпълнение на проекта в т./год. - Намаляване на водопотреблението на подкрепените предприятия – количества потребени води на годишна база преди/след изпълнението на проекта в м^3/год.; - Намаляване на количеството отпадъци, предвидени за депониране – количества генерирани отпадъци на годишна база преди/след изпълнение на проекта в т./год. На база посоченото УО на ОПИК счита включването на още един критерий в тази област за

				нецелесъобразно. **4 б. Предложението се приема**
13.	Марин Аладжов	30.10.2018	Уважаеми дами и господа, Във връзка обществено обсъждане процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия" имам следното предложение: В раздел 13.2 „Недопустими дейности", в текста закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения съгласно дефиницията в Приложение Н да се добави -,с изключение на специализирани автомобили.	**Предложението не се приема** Целта на настоящата процедура е подобряване на производствения капацитет на малките и средните предприятия с цел повишаване на тяхната конкурентоспособност и засилване на експортния им потенциал. С цел ефективност и ефикасност на разходите и за да максимизираме ефекта от подкрепата, която предоставяме по линия на ОПИК, считаме за целесъобразно да се ограничим до инвестиции, които имат пряко отношение към постигане на посочените цели, а именно инвестиции в машини, съоръжения, оборудване и специализиран

				софтуер. Бихме искали да обърнем внимание, че в забележка към определението за транспортни средства, дадено в приложение Н, е посочено, че *„за целите на настоящата процедура не представляват транспортни средства машини и съоръжения, които се придвижват само на територията на предприятието или се използват за вътрешно технологичен транспорт, при условие, че не се придвижват по пътищата"*.
14.	Венелин Добрев	31.10.2018	Уважаеми експерти от УО на ОПИК, Във връзка с обявено обществено обсъждане процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия", бих искал да дам обратна връзка относно срока на изпълнение на проектите в рамките на процедурата. Според мен следва срокът на изпълнение да се повиши от 12 месеца на 18 или 24 месеца. Като мотив за това мога да дам, че далеч по-лека процедура като "Насърчаване на	**Предложението не се приема** С оглед на обстоятелството, че процедурата се обявява в напреднал етап от изпълнението на настоящия програмен период (2014-2020) и предвид факта, че резултатите от изпълнението на проектите следва да се проследяват за период от 2 години

			предприемачеството" има срок на изпълнение на проектите до 18 месеца. Бих искал да поздравя целия екип на УО на ОПИК за усърдната им работа и добре подготвената процедура. Намирам всичко останало освен срока за изплнение на проектите за чудесно.	след изпълнението им, а устойчивостта на инвестицията за период от 3 години след проекта, УО счита дадената максимална продължителност за оптимална.
15.	Стела Кошова	31.10.2018	Здравейте, От публикуваните за обсъждане критерии за техническа и финансова оценка на проектните предложения в т. I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта, т. 6 Претеглен коефициент на дългосрочна задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.), смятам, че е допусната техническа грешка и коефициентът не се изчислява в проценти, както са упоменатите под т. 6 критерии, например "Претегленият коефициент на задлъжнялост на предприятието е ≤ 0,3%.". Също така относно изискванията за предоставяне на оферта от производител или първи доставчик за всяка отделна инвестиция на кандидата в активи (ДМА и ДНА), с предложена цена от производителя/първия доставчик, както и за предоставяне на декларация от производител/оторизационно писмо от първи доставчик/договор за търговско представителство между производител и първи доставчик, от които да е видно, че е спазено изискването за предоставяне на оферта от производител или първи доставчик, считам, че изискванията са излишно утежняващи процедурата като ще доведат до голям брой злоупотреби. Не е достатъчно ясна дефициниятa за **първи** доставчик като това конкретно изискване премахва възможността за получаване на оферти от всеки доставчик на дадено оборудване. Големите фирми имат широка мрежа от доставчици и изискването офертата	**1. Предложението се приема** Техническата грешка при изписването на коефициентите по посочения от Вас критерий е отстранена. **2.** Изискването за първи доставчик/производител във финалната версия на Условията за кандидатстване е разписано по-подробно с цел постигане на максимална яснота относно прилагането му. Допълнително дефиницията за първи доставчик е изведена в поле „Важно" във финалната версия на Условията за кандидатстване, а не в бележка под линия, както беше във варианта за

			да бъде конкретно от първи доставчик ограничава възможността останалите търговци на пазара да участват с оферти по процедурата. Поради факта, че производителите в повечето случаи работят с много доставчици и веригата на предлагане не е лесно проследима, както и че сред тях не фигурира такова тълкуване като "първи доставчик", има опасност от засягане на правата на производителите и на останалите доставчици за извършване на свободна търговия на пазара на Република България, поради невъзможността да бъде конкретизиран "първи доставчик". В допълнение, относно изискването за предоставяне на оферта от производител, която да е издадена и подписана **задължително от лице с представителна власт,** по отношение на производителя и/или първия доставчик възникват следните въпроси: 1. Считат ли се лицата от търговските отдели на фирмата производител за лица с представителна власт в случай, че конкретните им функции са свързани с издаването на оферти и дистрибутирането на стоките на производителя/първия доставчик на пазара? 2. Ще се приема ли офертите, оторизационните писма и декларациите от производител да са подписани от лица, различни от представляващия дружеството, чиито функции, обаче, са свързани именно с изготвянето и подаването на оферти и оторизационни писма? В по-големите дружества не е практика управителят конкретно да се занимава с подписването на оферти, т.к. в тях има търговски отдели и мениджъри, на които са делегирани тези права. Мнението ми е, че изискването за конкретизиране на "първи доставчик" и представянето на подписани декларации/оторизационни писма **задължително от лице с представителна власт по отношение на**	общество обсъждане, за да е по-видима за кандидатите. Обръщаме внимание, че изискването офертите да са подписани от лице с представителна власт е задължително **единствено** в случаите, когато същата играе ролята и на Декларация от производител. Относно коментара, касаещ изискването документите, с които се удостоверява, че дадена оферта е издадена от производител или първи доставчик, да са подписани от лице с представителна власт, обръщаме внимание, че същото е въведено с оглед на факта, че тези документи играят ролята на декларация и в тази връзка те следва да притежават нужните атрибути за подобен тип документи. Относно съблюдаване

			производителя/първия доставчик са излишно утежняващи процедурата по кандидатстване, като ще доведат до злоупотреби без да има реално изградени механизми за контрол върху достоверността на представяните документи. По какъв начин членовете на оценителната комисия биха могли да проследят дали фирмата производител със седалище например в Китай, Тайван, Турция е издала оторизационно писмо до т.нар. "първи доставчик", което писмо да е подписано конкретно от лицето с представителна власт (в случай, че под представителна власт се има предвид представляване на дружеството)? По какъв начин кандидатите биха могли да изискат оферта и декларация към нея, които да са подписани от лице с представителна власт по отношение на производителя? Също така потенциалните кандидати по процедурата по какъв начин следва да удостоверят кой е първи по веригата след производителя, за да изискват оферта конкретно от него? Считам, че конкретно тези административни изисквания към оформянето на офертите, декларациите и оторизационните писма нямат конкретна добавена стойност като ограничават възможността всички доставчици, както и производителите, които нямат представителства на територията на страната, но и нямат "първи доставчици", да участват с оферти поради утежняващите административни изисквания към оформянето на документите.	достоверността на документите, касаещи изискването за първи доставчик/производител, обръщаме внимание, че, от една страна, това обстоятелство се декларира от кандидата в Декларацията съгласно Приложение Б към Условията за кандидатстване, а от друга, от лицата, подписали се под съответните документи. От посоченото е видно, че коментираното обстоятелство се проверява на етап кандидатстване на декларативен принцип като лицата представили тези декларации, вкл. кандидата, носят наказателна отговорност в случай на установени неверно декларирани данни.
16.	Георги Иванов, „Ар Ем Би България"	01.11.2018	**Уважаеми дами и господа,** Във връзка с публикуваната от Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 обявява за обществено обсъждане на процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни	**Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т.1 по-горе.

			предприятия" по Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" на Оперативната програма, представям в писмен вид своите предложения и коментари както следва: В т. 14.2. Допустими разходи (стр. 36) от Насоките за кандидатстване към пакета документи е записано следното: "*2) Разходи за придобиване на специализиран софтуер (вкл. за неговото разработване), представляващи дълготрайни нематериални активи (ДНА), необходими за изпълнението на проекта – **до 200 000 лв.***", като смятаме заложения ограничителен праг "*до 200 000 лв.*" за **ДИСКРИМИНАЦИОНЕН** спрямо записаното по горе условие, отнасящо се за ДМА: "*1) Разходи за придобиване на машини, съоръжения, оборудване, представляващи дълготрайни материални активи (ДМА), необходими за изпълнението на проекта*". **Мотиви:** 1. ДНА под формата на специализиран софтуер и/или софтуерни системи и/или група от производствени софтуерни единици, съставляват средство за производство реципрочно каквото е и ДМА под формата на машини и оборудване на производството. И двата вида активи произвеждат блага - продукти/услуги, насочени към крайни клиенти/потребители, за което получават възнаграждение и формират финансовия си резултат. 2. В микроикономически и макроикономически аспект, ограничителното и дискриминационно условие е неадекватно заложено от страна на експертите на	

			УО. **Микроикономически аспект**– обособява се основно в разликата между добавената стойност, генерирана при крайния продукт в следствие на използването на ДМА и ДНА. При фирмите използващи като основно средство за производство ДМА, произвежда се продукция със значително по ниска добавена стойност, тъй като за производството на краен продукт използват и/или преработват ресурс (материали, детайли, агрегати и др.), който често е произведен от друга стопанска единица, а често и внесен от друга държава. Себестойността за единица изделие се получава след като се приспаднат разходите за суровини и материали (които съставляват над 50% от себестойността), разходите за ДМА, разходите за средства за заплата и режийните разход. Приспадането на себестойността от продажната цена е така наречената добавена (принадена) стойност на единица изделие, произведено от машина, поточна линия или др. вид специфично оборудване (ДМА). Съгласно данни на НСИ за производствения сектор, група С от КИД-2008, средно добавената стойност за всички сектори в групата е не повече от 8-10%, което е обусловено от високите разходи за производство в тези дружества и съответно това поражда нисък марж на печалбата. При фирмите използващи като основно средство за производство ДНА горните фактори на практика липсват, тъй като софтуера сам по себе си е произвеждащата единица на блага. Разходите за единица продукт/услуга са свързани с разходи за средства за заплата, разходи за ДМА и режийни разходи , а от там се получава и себестойността. Тъй като за производството, в следствие на използването на ДНА, не се използват суровини,	

			материали и др. подобни, следователно това води до създаването на висока добавена стойност в крайните продукти/услуги, произвеждани от фирмите. Това води до създаване на висок марж между разходите и приходите в тези дружества и до по-високия финансов краен резултат. На следващо място не може да не се отбележи и факта, че ниския марж на разходи спрямо приходи води до нисък краен финансов резултат и следователно до плащането на ниски нива на данъци. Следователно, колкото по-малък е маржът, толкова по-малко приходи попадат в бюджета на държавата. **Макроикономически аспект**– обособява се основно в разликата от вноса на суровини и материали за производството на единица продукт и в забавянето на темповете на икономически растеж в следствие на приоритизиране на ниската добавена стойност спрямо високата. Както е известно, България е суровинно зависима държава и за производството на над 70% от продуктите, произвеждани от фирмите използващи като основно средство за производство ДМА, се използва вносна суровина. Закупуването на тези суровини/материали за производството води до отлив на парични средства от страната към други държави, което оказва пряк негативен ефект към търговското салдо на страната, а това съответно оказва и негативно влияние върху БВП. Що се отнася до икономическия растеж, който също оказва влияние върху формирането на БВП, тук зависимостта е право пропорционална или създадената по-голяма добавена	

			стойност води до по-висок икономически растеж и обратното по-ниската добавена стойност води до по-нисък ик. растеж. Описаното по-горе е част от общата икономическа теория, което буди недоумение изключително недалновидното решение от страна на държавен орган, още повече орган, който отговаря за икономиката на държавата, да ограничава до определен размер разходите за средства за производството (за ДНА), които водят до създаването на блага с висока добавена стойност и да прецени да поощрява разходите за ДМА, които водят до създаването на блага с ниска добавена стойност. В тази връзка е недопустимо разходите за едните средства за производство да бъдат ограничавани, а за другите не – или ще ограничите разходите за ДМА и ДНА до 200 000 лв. за всяка една от групите или няма да ги ограничавате изобщо. В случай, че остане ограничението на разходите за едната група активи, а за другата няма такова ограничение ще подадем сигнал за дискриминация пред съответният орган.	
17.	Юлия Михайлова	01.11.2018	Здравейте! Във връзка с общественото обсъждане на Условията за кандидатстване по процедура "Подобряване на производствения капацитет в МСП" имам предложение по отношение на критерий **6. Претеглен коефициент на дългосрочна задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.)** Максимална оценка от 5 точки по критерия получават предприятията, при които претегленият коефициент на задлъжнялост на предприятието е ≤ 0,3% .	**Предложението се приема**

			Не е ли прекалено нисък този праг? Дали не сте искали да запишете 0.3 вместо 0.3%? Предлагам при изчисляването на този коефициент да се взема предвид само съотношението между клетки 07002 и 05000 от пасива на баланса, без да се изчисляват проценти от него.	
18.	Димитър Иванов	01.11.2018	Здравейте, във връзка с показателя **Вътрешна норма на възвръщаемост** (N, N+1, N+2) бих искал да направя някои предложения свързани с точкуването на показателя. В тази връзка предлагам точкуването да се обвърже с нормата на възвращаемост, която фирмата носи, като се използва EBITDA за 2017 г. и стойността на активите на фирмата за 2017 г., като стойността на EBITDA се запазва за 10 г., какъвто срок обикновено се използва за оценка на компании. На практика се симулира изчисляването на Вътрешна норма на възвръщаемост – IRR на фирмата по подобие на тази на проекта заложена в Бизнес плана. Или изчислението ще се извърши по следната формула: $0 = \sum_{t-1}^{t} \frac{EBITDA_t}{(1+IRR)^t} - Assets_0$ EBITDAt – EBITDA за 2017 г. изчислена съгласно критериите за техническа и финансова оценка, която се повтаря всяка година за период от 10 г. t – броя на периодите, в случая 10.	УО на ОПИК благодари за направеното предложение. Предложеният от Вас подход ще бъде допълнително изследван и тестван с реални данни, с цел прецизиране и установяване на евентуални аномалии, които биха могли да възпрепятстват коректното извършване на оценката при използването му. УО си запазва правото да го включи по целесъобразност при следващи процедури.

Assets0 – стойността на Дълготрайни материални активи и Нематериални активи за 2017 г. съгласно баланса , позиции 02100 и 02200.

Така се изчислява освен IRR на проекта и IRR на фирмата. Предлагам точкуването на показателя Вътрешна норма на възвръщаемост (N, N+1, N+2) да протече като се направи връзка между двете IRR при два сценария.

Сценарии 1 – IRR на фирмата е под 85 % от IRR на проекта.

Сценарии 2 - IRR на фирмата е поне 85 % от IRR на проекта.

Скалата за точкуване предлагам да се промени така:

Показател	**Точки сценарии 1**	**Точки сценарии 2**
Вътрешна норма на възвръщаемост ≥ 15%.	**2**	**5**
Вътрешна норма на възвръщаемост ≥ 13% < 15%.	**1.5**	**4**
Вътрешна норма на възвръщаемост ≥ 11% < 13%.	**1.0**	**3**

			Вътрешна норма на възвръщаемост ≥ 9% < 11%.	**0.5**	**2**	
			Вътрешна норма на възвръщаемост ≥ 7% < 9%.	**0**	**1**	
			Вътрешна норма на възвръщаемост < 7%.	**0**	**0**	
			Считам, че така показателя би добил смисъл при оценката, защото в предложения в критериите вариант на точкуване на IRR, всеки може да заложи някакви завишени стойности, за да получи максималния брой точки.			
19.	Христо Стоичков, „Сдружение Българска Асоциация Компресиран природен газ"	01.11.2018	Уважаеми госпожи и господа, „Сдружение Българска Асоциация Компресиран природен газ" е сдружение с нестопанска цел, чиято цел е решаване на проблемите в бранша природен газ чрез обединение на колкото се може повече юридически лица и ЕТ от този бранш. Във връзка с постъпили предложения и коментари на наши членове и във връзка с обявеното от Управляващият орган (УО) на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 обществено обсъждане на процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия"			**Предложението не се приема** Настоящата процедура попада в рамките на инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" на ОПИК. Заложените в инвестиционен приоритет 2.2 „Капацитет за растеж на МСП" на приоритетна ос 2

			по Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" на Оперативната програма, бихме искали да ви обърнем внимание на следното: В проекта на Условията за кандидатстване е посочено, че допустими по процедурата са кандидати, които развиват своята основна икономическа дейност в една от определените в Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия (НСНМСП) 2014-2020 групи сектори на икономическа дейност съгласно тяхната технологична интензивност, както следва: - Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства; - Интензивни на знание услуги; - Нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства. По отношение на сектор **„Интензивни на знание услуги"** са изрично изброени следните допустими кодове на икономическа дейност по КИД-2008: J58 „Издателска дейност" J59 „Производството на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика" J60 „Радио- и телевизионна дейност"	„Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" интервенции и мерки следва да са в съответствие и да допринасят за изпълнението на приоритетите на Националната стратегия за насърчаване на МСП 2014-2020 (НСНМСП), приета с Решение № 37 на МС от 23 януари 2014 г. Следва да се има предвид, че с оглед на ограничения финансов ресурс, с който разполага ОПИК, се търси максимална ефективност и ефикасност на предлаганата подкрепа. В тази връзка сред секторите, които попадат в НСНМСП, от всяка една от групите, обособени на база тяхната технологична интензивност, са изведени приоритетни кодове на икономическа дейност от гледна точка приноса им към брутната добавена стойност и притежават експортен потенциал. Посоченият от Вас код на икономическа дейност не

			J61 „Далекосъобщения" J62 „Дейности в областта на информационните технологии" J63 „Информационни услуги" M72 „Научноизследователска и развойна дейност След анализ на изброените кодове, считаме, че същите са **неоснователно и дискриминационно ограничени**, поради следните мотиви: Съгласно класификацията на Евростат, сред „Knowledge-intensive market services" (Интензивни на знания пазарни услуги) попадат: 1. High-tech knowledge-intensive services (Високотехнологични интензивни на знания услуги); 2. Knowledge-intensive market services (Интензивни на знания пазарни услуги); 3. Knowledge-intensive financial services (Интензивни на знания финансови услуги); 4. Other knowledge-intensive services (Други интензивни на знания услуги). Всеки един от гореизброените сектори от своя страна включва различни икономически кодове, съгласно своите NACE Rev. 2 (съответстващи на КИД-2008) кодове.	попада в обхвата на кодовете, които са демонстрирали нужните показатели, за да бъдат включени в някоя от приоритетните групи сектори.

			Видно от класификацията на Евростат, сред „Интензивни на знание услуги" попадат множество други, различни от посочените в Условията за кандидатстване кодове. На следващо място, в Условията за кандидатстване УО е посочил, че избраните кодове на икономическа дейност са съобразени с НСНМСП. От анализа на текстовете на НСНМСП, обаче, е видно, че не е изрично посочено/изброено кои кодове на икономическа дейност попадат в обхвата на „Интензивните на знания услуги". С оглед гореизложеното, **правим следното предложение за изменение на Условията за кандидатстване по процедурата:** *Допустимите по процедурата кандидати да се разширят и с такива, които развиват основна икономическа дейност, попадаща в код по КИД-2008* ***M71 "Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи".*** Мотивите ни за подобно предложение са следните: 1. Икономическите дейности попадащи в М71 "Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи" са изрично посочени в класификацията на Евростат като „Интензивни на знания услуги"; 2. В НСНМСП изрично е посочено обаче, че на пазара на труда в България се наблюдават дефицити на високо квалифицирани **инженери и техници**. Ето защо, безспорно сектор М71 се явява приоритетен за насърчаване на МСП в страната, чиято икономическа	

			дейност попада в кодове по КИД-2008 М71.12 „Инженерни дейности и технически консултации" и М71.2 „Технически изпитвания и анализи"; 3. Съгласно НСНМСП, през 2011г. архитектурните и инженерни дейности са на 8мо място в ТОП 20 на промишлените производства и интензивните на знание услуги с най-висока производителност на труда. Подобна статистика (актуална и към днешна дата) е индикатор, че държавната политика следва да е насочена към стимулиране на МСП, опериращи в сектор М71, тъй като тези предприятия са технологични интензивни с огромен потенциал за развитие в догонване на средните европейски нива по отношение на производствен капацитет. 4. От анализа на НСНМСП е видно, че „Интензивните на знание услуги", част от които са и икономическите дейности попадащи в М71 "Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи" се характеризират като сектори, свързани с преодоляване на европейски и регионални предизвикателства; 5. Пазарното присъствие на предприятията, осъществяващи своята основна икономическа дейност в сектор М71 все още е силно териториално ограничено със специализация на областно ниво. Въпреки наличието на високо-квалифицирани специалисти в сферата, българските МСП оперират предимно на регионално и национално ниво. Причините в недостатъчния експортен потенциал са следните: - Използване на остарели технологии, машини, оборудване в процеса на	

			работа/предоставяне на услуги; - Ниска (под средната за ЕС) производителност на труда; - Ниско качество и липса на иновативност на услугите в сравнение със западните конкуренти; - Високи разходи на услугите. Въпреки че характерът на дейностите в М71 позволява на българските предприятия да оперират успешно и извън територията на държавата, гореизложените пречки спъват развитието на сектора, намаляват добавената стойност на услугите и правят МСП неконкурентни на европейския пазар. В заключение на гореизложеното, считаме, че в случай че уважите предложението на нашите членове за допълване на Условията за кандидатстване и разширите допустимите кандидати с такива, които развиват основна икономическа дейност, попадаща в код по КИД-2008 М71 "Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи", подобно действие ще допринесе за постигане на Специфична цел 2.2. на Оперативната програма, а именно повишаване на производителността и експортния потенциал на българските МСП, опериращи в технологично интензивен сектор, свързан с преодоляване на европейски и регионални предизвикателства. „Сдружение Българска Асоциация Компресиран природен газ" се застъпва твърдо за	

			предложението на нашите членове, които са отговорни за техническите изпитвания и анализи на апаратурата за съхранение и транспорт на компресиран природен газ не само при вноса и износа ѝ от страната но и при експлоатацията ѝ на територията на Република България.	
20.	Маргарита Стипцова	01.11.2018	Здравейте, Моля имайте предвид следния коментар във връзка с процедура „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия": Моля да преразгледате критериите за оценка в частта техническа и финансова оценка, тъй като към момента съществува противоречие в тях. От една страна се оценяват с високи точки фирмите, имащи високи размери на приходите и печалбата по показатели ЕБИТДА, претеглен марж на печалба, претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи. При други показатели обаче, като средно претеглена брутна добавена стойност и средно претеглен коефициент рентабилност активи същите тези високи нива на печалба и приходи при калкулацията водят до по-малко точки. Поради посоченото несъответствие се получава така, че фирми, които имат стабилни приходи и висока печалба биват един вид наказани при оценката за това. Същото противоречие се наблюдава и с коефициента износ. Фирмите, които са най-големи износители, се точкуват само с една точка повече от фирмите, които изобщо не са реализирали износ. Следва да имате предвид, че именно фирмите с високи приходи, печалби, износ са тези, чиито проекти имат най-малък риск от неизпълнение поради липса на финансиране на	**Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т. 3 по-горе.

			етап реализация на проект. Надявам се, че коментарът ми ще бъде взет предвид.	
21.	Пламенка Върбанова	01.11.2018	Уважаеми дами и господа, Съгласно, условията за кандидатстване по Процедура на подбор на проекти BG16RFOP002-2.00… „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия", стр. 30, в раздел Допустими дейности е посочено, че "*ВАЖНО: Инвестиции в системи, които произвеждат енергия, вкл. и за собствено потребление * , не могат да получат финансиране по режим „регионална инвестиционна помощ". В случай че такива са необходими за реализирането на проекта, същите могат да бъдат заявени само в рамките на проекти, изпълнявани под режим „de minimis".* " като е дадено разяснение "под черта", че това са **системи за климатизация, котли, системи за оползотворяване на отпадна енергия, термопомпи, вентилационни системи и др. под.* Същевременно: - на стр. 31, в раздел Недопустими дейности е посочено: "• *дейностите, свързани с въвеждане на възобновяеми източници (ВИ);*" - на стр. 10 е посочено, че "*ВАЖНО: По настоящата процедура кандидатите сами избират ЕДИН измежду двата приложими режими на държавна/минимална помощ съобразно спецификата на проекта*.". Във връзка с цитираните текстове имаме следните въпроси: 1. Под "*инвестиции в системи, които произвеждат енергия, вкл. и за собство потребление*", може ли да се разбира фотоволтаична инсталация за енергия за собствени	1. Фотоволтаична инсталация за производство на енергия за собствени нужди попада в обхвата на визирания от Вас текст, а именно „инвестиции в системи, които произвеждат енергия, вкл. и за собствено потребление". 2. По отношение на ограничението, включено в т. 13.2. и 14.3. от Условията за кандидатстване и касаещо недопустимостта на дейности (съответно разходи), свързани с въвеждане на възобновяеми източници (ВИ), във финалната версия на документацията УО е добавил пояснение, че същото е приложимо в случаите на „регионална инвестиционна помощ". Обръщаме внимание, също така, че в Условията за кандидатстване сме пояснили, че инвестиции в системи,

			нужди за климатизация или друго? 2. Ако фотоволтаична инсталация за собствени нужди е допустима, то има ли противоречие между цитирания текста на стр. 30 и недопустимата дейност на стр. 31 "*дейности свързани с въвеждане на възобновяеми източници*? (Алтернативен въпрос: Не е ли налице противоречие между двата цитирани текста на стр. 30 и стр. 31? - Инвестиции в системи, които произвеждат енергия са допустими, а дейности свързани с ВИ - са недопустими - каква е разликата между двете?) 3. Считаме, че е налице ограничително условие пред кандидатите в процедурата, които възнамеряват да направят инвестиции в системи, които произвеждат енергия, и същевременно биха искали да кандидатстват по режим държавна помощ. Особено предвид разликата в Максимално допустимия размер на помощта при всеки от двата режима.Така ли е? 4. Наблюдава се трайна тенденция за изключване на инвестициите във възобновяеми източници, конкретно фото волтаични инсталации от кръга на допустимите дейности и разходи. Същевременно точно чрез такива инвестиции може да се постигне гарантирано подобряване на производствените процеси и намаляване на производствените разходи. Правилно ли е разбирането ни, че инвестиции във фотоволтаична система за производство на енергия за собствено потребление биха били недопистими по схема „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия", съотбразно настоящия вариант на условията за кандидатстване? И ако отговорът е да, то не е ли по-добре да се предприемат стъпки за промяна на тези условия в посока на допустимост на тези	които произвеждат енергия, вкл. и за собствено потребление, могат да бъдат заявени само в рамките на проекти, изпълнявани под режим „de minimis" и при условие че произвежданата от тях енергия е за собствено потребление. На база посоченото и след направеното допълнително пояснение относно ВИ в частта за недопустимите дейности/разходи, считаме че не би следвало да е налице противоречие в Условията за кандидатстване по отношение на този тип разходи. Следва да се има предвид, че за този тип разходи, подобно на всички останали разходи, за да са допустими, е приложимо изискването същите да са обосновани от гледна точка постигане целите на процедурата.

			инвестиции? Ще бъдем благодарни ако получим отговор по тези въпроси или ако те бъдат разгледани при нанасяне на корекции в документацията при обявяване на процедурата	
22.	Димитър Банов, „ФИРСТ" ООД	01.11.2018	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обществено обсъждане процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения за капацитет в малките и средни предприятия" имаме следните предложения 1. Да отпадне ограничението от **200 000 лв** за разходи за придобиване на специализиран софтуер (вкл. за неговото разработване), представляващи дълготрайни нематериални активи (ДНА), необходими за изпълнението на проекта или ако бъде въведено да бъде завишено на поне **300 000 л**в. Аргументи : = пред поставя се противопоставяне на ДМА и ДНА с представяне на по-голяма тежест на ДМА, което предполага разширяване на капацитета на МСП на базата на екстензивно развитие, т.е. повече машини и „железа", а не на базата на богати на знания технологии и системи, за което преимуществено са необходими ДНА , особено ако са разработки 2. Да се допусне възможност за представяне на оферти и/или участие в търговете за доставка на търговци, авторизирани за съответния проект от дистрибутори и/или	**1. Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т. 1 по-горе. **2. Предложението се изпълнява** Във версията на документацията за обществено обсъждане посочената от Вас възможност е допусната чрез текста към документа по буква и-1/ от т. 24 на Условията за кандидатстване, касаещ случаите на по-специфична организация на търговска/дистрибуторска дейност. Независимо от това изискването за първи доставчик/производител във финалната версия на Условията за кандидатстване е разписано по-

			търговски представители на производителя за нашия регион (които по принцип нямат право да продават на крайни клиенти, а само чрез дилърска мрежа). Аргументи : = такава е практиката на извършване на доставките от повечето световноизвестни производители, т.е. дистрибутор(без право на продажба на краен клиент) – мрежа от дилъри – краен клиент; = създава се възможност за конкурентни оферти при оферирание и/или участие в търговете от различни доставчици; 3. В критериите и методологията за оценка в раздел **I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта** заложените критерии пред поставят при оценката на проектите голяма тежест на печалбата на предприятията **– отразени са в I.3. Претеглен марж на печалбата (2015, 2016 и 2017 г.) – 5 точки; I.5. Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2015, 2016 и 2017 г.) – 6 точки;** и **I.7. Претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи (2015 г., 2016 г. и 2017 г.) – 5 точки, или общо 16 точки;** Същевременно е заложен много ниска тежест на критерия, който отразява възможностите за въвеждане на инвестиционни проекти от кандидата.Предлагаме: = да отпадне единия от тези критерии, напр. **I.3. Претеглен марж на печалбата (2015, 2016 и 2017 г.) – 5 точки;**. с аргумент , че е достатъчно добре отразен , чрез	подробно с цел постигане на максимална яснота относно прилагането му. Изрично са обхванати случаите на по-специфична организация на търговска/дистрибуторска дейност, в резултат на която продуктите на даден производител се предлагат на територията на съответна държава или регион чрез официални представители/оторизирани дистрибутори/ оторизирани партньори, които нямат право на продажба на краен клиент. **3. Предложението не се приема** УО на ОПИК счита, че цитираните от Вас критерии отчитат различни аспекти от развитието на предприятието и в тази връзка не следва да се разглеждат като припокриващи се или взаимнозаменяеми. Критерият

			останалите два и с толкова точки да бъде намален критерия **I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта** = със същия брой точки пропорционално да бъде увеличен показателя по **II. Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти** с аргумент повишаване на тежестта на оценката на възможностите на кандидата за въвеждане на инвестиционни проекти Ако има някакви допълнителни въпроси, не се колебайте да ме потърсите.	свързан с инвестиционната дейност на кандидата, от своя страна, допълва останалите като считаме, че с методиката на точкуване, която сме предложили по отделните критерии, се постига максимална балансираност.
23.	Райчо Тасев	01.11.2018	Уважаеми Госпожи и Господа, Прави ми впечатление, че в т.14.2 на Условията не са включени разходи за придобиване на ДНА, като изобретения, полезни модели, ноу-хау и други иновативни продукти, което противоречи на целите на процедурата и на посочените допустими дейности по т.13.1.II.Това ще ограничи в много голяма степен внедряването в производството на такива иновативни високо технологични продукти, които максимално биха подобрили производствения капацитет на малките и средни предприятия, основната част от които не разполагат с интелектуален капацитет за създаването им. От друга страна не се поощрява създаването на такива продукти от специализирани за тази цел организации и физически лица, които притежават необходимия интелектуален капацитет. Ето защо предлагам в т.14.2 да се предвидят допустими разходи за придобиване и на ДНА като изобретения, полезни модели, ноу-хау и други иновативни и високо технологични продукти, като максимално допустимата сума за придобиването им се увеличи от 200000 на 400000 лв. Разбира се всичко изложено по-горе е валидно, освен ако понятието "специализиран софтуер" по смисъла на Условията не включва тези продукти. Ако е така обаче, в т.14.2 те	**Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т. 1 по-горе. Допълнително следва да имате предвид, че по отношение на останалите видове ДНА, които не са посочени като допустими в настоящата процедура, УО на ОПИК предоставя възможност за придобиването им в рамките на отделна процедура, включена в ИГРП за 2019 г., чиято специфика предполага допустимостта точно на

			трябва да бъдат изрично, макар и непълно изброени.	подобен вид разходи, а именно процедура „Стимулиране внедряването на иновации от съществуващи предприятията" с бюджет от 60 милиона евро.
24.	Живко Тодоров, „Скайникс" ЕООД	01.11.2018	Уважаеми УО, бихме искали да направим следното предложение за промяна на публикуваните за обсъждане КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ по процедура BG16RFOP002-2.00… „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия": 1. Считаме за наложително да бъде променено и прецизирано точкуването по критерий 2. Претеглен коефициент на приходите от износ (2015 г., 2016 г. и 2017 г.) от раздел I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта на публикуваните за обсъждане КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ по процедурата (Приложение И). Намираме точкуването по гореспоменатия критерий за нелогично и некоректно спрямо кандидатите в процедурата. Съгласно този критерий, кандидати с претеглен коефициент на приходите от износ за последните 3 години по-голям от 70%, ще бъдат точкувани с 1 точка и губят 5 точки в общата оценка на проектните си предложения. От друга страна кандидатите с претеглен коефициент на приходите от износ за последните три години по-голям от 0% и ≤ 10%, биха получили 5 точки!?!? Това е изключително неточен критерий, който създава възможност за кандидати с декларирани незначителни приходи от износ за последната приключена финансова година да получат сериозно предимство в оценителния процес	**Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т. 3 по-горе.

			спрямо кандидати, които реализират цялата си или почти цялата си продукция и услуги на външни за страната ни пазари. В допълнение бихме желали да поясним, че на международния пазар конкуренцията е изключително голяма и българските експортно ориентираи предприятия са принудени непрекъснато да инвестират в повишаване на конкурентоспособността си и качеството на произвежданата продукция и предоставяните услуги. Във връзка с гореизложеното, смятаме че точкуването по горепосочения критерий Претеглен коефициент на приходите от износ (2015 г., 2016 г. и 2017 г.) от раздел I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта е дискриминационен и ограничаващ спрямо експортно ориентираните български предприятия (губят цели 5 точки ако решат да кандидатстват за подкрепа по процедурата) и следва да бъде допълнително прецизиран от УО.	
25.	Костадинова	01.11.2018	1. Критерият „Капацитет на кандидата в инвестиционни проекти", който се оценява на база реализираните инвестиции само за 2015, 2016 и 2017 г., е дискриминационен, тъй като не отчита възможни реализирани проекти през 2018 г., а към датата на кандидатстване най-вероятно ще има приключена календарна 2018 г. Тоест, кандидати, които са изпълнили съвсем скоро проекти, което доказва в най-голяма степен актуалния им капацитет за реализация на подобни инвестиции, ще бъдат дискриминирани за сметка на такива, които са извършили инвестиции преди близо 4 години. Като общоприложим документ, доказващ изпълнението на този критерий, може да бъде изискван Амортизационен план или извадка от него, от който ясно да се вижда типа и стойността на направените инвестиции. В тази връзка предлагам да се промени критерият, така че да обхваща последните 5 години, считано от датата на кандидатстване, като във формуляра да се описват реализираните инвестиционни дейности и стойностите им, а в доказателство	**1. Предложението не се приема** Съгласно чл. 29, ал.1 от ЗУСЕСИФ Подборът на проектни предложения, за които се предоставя безвъзмездна финансова помощ, се провежда в съответствие със следните принципи: 1. свободна и лоялна конкуренция; 2. равнопоставеност и недопускане на дискриминация;

			да се прилага амортизационен план или инвентарна книга. 2. Моля да поясните какво се има предвид и с какво се доказва „по-специфична" организация на търговската/дистрибуторската дейност" в пояснението на стр. 56 във връзка с изискването за представяне на оферта от първи доставчик, а именно "Важно: В случаите на по-специфична организация на търговска/дистрибуторска дейност, в резултат на което е представена оторизация, от която е видно, че оферентът е първи доставчик на съответния актив/и, то изискването по буква и-1/ ще се счита за спазено". Имайте предвид, че изискването за предоставяне на оферта от първи доставчик само затруднява потенциалните кандидати при намирането на подходящи оферти, като на практика се представят не икономически най-изгодните оферти по отношение на цени и качество на активите, а оферти от фирми, които просто покриват формулировката за първи доставчик. 3. Бюджетът за категория Средни предприятия при Нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства е крайно недостатъчен с оглед на очаквания интерес. В тази връзка, предлагам по възможност да се преразпредели от бюджета за микропреприятия от Високотехнологичните производства, тъй като там няма толкова много потенциални кандидати.	3. публичност и прозрачност. Именно с оглед спазването на тези изисквания, вкл. в частта за равнопоставеност и недопускане на дискриминация, данните от 2018 г. не участват в критериите и методологията за оценка на проектни предложения, защото макар и за определени кандидати да се окаже приложимо изискването 2018 г. да е приключена финансова година, за други това няма да е изпълнено и по този начин би се постигнало неравнопоставеност. В тази връзка и с цел осигуряване спазването на горепосочените принципи годините, които се взимат предвид при оценката на проектните предложения, са години, които към момента на обявяване на процедурата са приключени финансови години за всички

				кандидати. 2. Изискването за първи доставчик/производител във финалната версия на Условията за кандидатстване е разписано по-подробно с цел постигане на максимална яснота относно прилагането му. Направено е по-подробно пояснение и за случаите, при които е налице по-специфична организация на търговска/дистрибуторска дейност. **3. Предложението не се приема** Разпределението на бюджета по категории предприятия и по сектори на икономическа дейност е направено, от една страна, въз основа на заявения интерес от предприятията в рамките на предходната обявена аналогична процедура за подобряване на производствения капацитет, а от

				друга, с цел съблюдаване на политиката за приоритизиране на високотехнологичните производства и интензивните на знание услуги. На база посоченото считаме за нецелесъобразно и необосновано прехвърляне на средства от високотехнологични към нискотехнологични промишлени производства. Преразпределяне на ресурс може да бъде извършено след като приключи процеса по оценка и бъде установен остатъчен ресурс в някоя от категориите, който ресурс, в резултат на извършен анализ на одобрените проектни предложения, да бъде прехвърлен към друга категория/ии.
26.	Илиян Петров, ОБС Браво	01.11.2018	Във връзка с обществено обсъждане на проект на Условия за кандидатстване, Условията за изпълнение и приложенията към тях по процедура „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия ", публикувани на основание чл. 26, ал. 4 от ЗУСЕСИФ, изпращаме следните предложения: **1. Условия за кандидатстване**	**1. а. Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т. 1 по-горе.

			а. В **раздел 14 „Категории разходи, допустими за финансиране"**, **т. 14.2. „Допустими разходи**" текстът *„Разходи за придобиване на специализиран софтуер (вкл. за неговото разработване), представляващи дълготрайни нематериални активи (ДНА), необходими за изпълнението на проекта – до 200 000 лв."* да се замени с *„Разходи за придобиване на специализиран софтуер (вкл. за неговото разработване), представляващи дълготрайни нематериални активи (ДНА), необходими за изпълнението на проекта"* **Мотиви:** В раздел 6 „Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати" от Условията за кандидатстване по процедурата е посочено, че „ниската производителност и ограниченията при интернационализацията се дължат на следните основни фактори: - използване на стари технологии и оборудване за осъществяване на производствени процеси; - високи производствени разходи и необходимост от оптимизация на производствените вериги; - липса на достатъчен производствен капацитет, който да удовлетворява пазарните обеми на търсене; - по-ниско качество на произвежданите продукти в определени сектори.". Съгласно доклад на ЕК относно въздействието на информационните и комуникационните технологии върху производителността в промишлеността внедряването на ИКТ осезаемо подобрява производителността особено в сектори, които не са обект на държавна регулация. В този смисъл инвестициите в специализирани софтуерни приложения, които **пряко** подобряват	**1. б.** Предложението да се приоритизират проекти, които допринасят за защита на околната среда или за по-ефективно използване на ресурсите, не се приема. Моля, запознайте се със становището на УО по коментар 12, т. 4, а), дадено по-горе. Предложението да се приоритизират проекти, които попадат в обхвата на тематична област по ИСИС се приема. **1. в. Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т. 2 по-горе. **2. а. и б. Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т. 3. по-горе.

			производствения капацитет на МСП трябва да бъдат стимулирани, а не ограничавани. Следва да се актуализира и в други приложения по процедурата, където е приложимо. б. В **раздел 15 „Допустими целеви групи"** текстът *„Приоритет ще бъде даден на:* *- проекти на кандидати, които са регистрирани (имат седалище) и се изпълняват на територията на определени области в страната (изрично посочени в критерий IV, 1 от Критериите за техническа и финансова оценка) ;* *- проекти на кандидати, които нямат опит в участието в процедури по ОПРКБИ и/или ОПИК."* да се замени с *„Приоритет ще бъде даден на:* *- проекти на кандидати, които са регистрирани (имат седалище) и се изпълняват на територията на определени области в страната (изрично посочени в критерий IV, 1 от Критериите за техническа и финансова оценка) ;*	**2. в. Предложението се приема** Техническата грешка при изписването на коефициентите по посочения от Вас критерий е отстранена. **Предложения 2 г. и 2 д. са идентични на предложение 1 б., становище по което е дадено по-горе.**

			- *проекти на кандидати, които нямат опит в участието в процедури по ОПРКБИ и/или ОПИК.* ***- проекти, които допринасят за защита на околната среда или за по-ефективно използване на ресурсите;*** ***- проекти, които попадат в обхвата на тематична област по ИСИС****".* **Мотиви**: Съгласно Насоките за интегриране на Политиката по околна среда и Политиката по изменение на климата в Европейските структурни и инвестиционни фондове - Фаза „Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014-2020 г." по отношение на ИП 2.2. по ОПИК следва да бъдат интегрирани критерии, които поставят по-високи изисквания. В тази връзка трябва да бъде заложен минимум един критерий за техническа и финансова оценка, който отразява един или повече критерии, които поставят по-високи изисквания, напр. въвеждане на нови технологии, които допринасят за защита на околната среда или за по-ефективно използване на ресурсите. Интеграцията на производствени иновации също трябва да бъде стимулирана и в този смисъл съответствието с тематичните области в Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) трябва да бъде отразено в обособяването на критерий за техническа и финансова оценка, който дава приоритет на проекти, по които се внедряват нови производствени процеси. Следва да се актуализира и в други приложения по процедурата, където е приложимо.	

			в. В **раздел 25 „Краен срок за подаване на проектните предложения"** текстът *„Ще се прилага процедура на подбор на проекти с един краен срок за кандидатстване."* да се замени с *„Ще се прилага процедура на подбор на проекти **с два крайни срока** за кандидатстване."* **Мотиви**: Интензивният график на оценка на проектни предложения по ОПИК през първата половина на 2019 г. поставя предизвикателства пред УО по отношение на спазване на нормативните срокове за оценка и класиране по текущи и/или предстоящи процедури по програмата. Затова е целесъобразно с оглед избягване на блокирането на работата на УО и по-бързо протичане на оценителния процес процедурата да бъде обявена в минимум два крайни срока (например първи краен срок за нискотехнологичните и средно нискотехнологичните предприятия и втори краен срок за високотехнологичните и средно високотехнологичните предприятия и предприятията в областта на интензивните на знания услуги). Следва да се актуализира и в други приложения по процедурата, където е приложимо. **2. Приложение И Критерии и методология за оценка на проектни предложения, раздел II Критерии за техническа и финансова оценка**	

			а. В критерий I.4„**Претеглена брутна добавена стойност (2015, 2016 и 2017 г.)" подходът,** използван при критерий I.3 **„Претеглен марж на печалбата (2015, 2016 и 2017 г.)"**, трябва да бъде запазен, т.е. максимален брой точки трябва да се присъжда за най-високи показатели, т.е. при стойност над 72% се присъждат 6 точки и т.н. **Мотиви**: Необходимо е да бъде възприет единен подход при оценката на показателите, отразяващи икономическата и финансовата стабилност на кандидатите, преди изпълнението на проектите. В противен случай се създава впечатление за калибриране на критериите за оценка предварително зададени параметри на конкретни предприятия. Следва да се актуализира и в други приложения по процедурата, където е приложимо. **б.** В критерий I.5„**Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2015, 2016 и 2017 г.)" подходът,** използван при критерий I.3 **„Претеглен марж на печалбата (2015, 2016 и 2017 г.)"**, трябва да бъде запазен, т.е. максимален брой точки трябва да се присъжда за най-високи показатели, т.е. при стойност над 36% се присъждат 6 точки и т.н. **Мотиви**: Необходимо е да бъде възприет единен подход при оценката на показателите, отразяващи икономическата и финансовата стабилност на кандидатите, преди изпълнението на проектите. В противен случай се създава впечатление за калибриране на критериите за оценка предварително зададени параметри на конкретни предприятия.	

			Следва да се актуализира и в други приложения по процедурата, където е приложимо. в. В критерий I.6 „**Претеглен коефициент на дългосрочна задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.)**" има допусната техническа грешка: навсякъде % трябва да бъде премахнато или стойностите трябва да бъдат умножени по 100. **г.** Съгласно Насоките за интегриране на Политиката по околна среда и Политиката по изменение на климата в Европейските структурни и инвестиционни фондове - Фаза „Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014-2020 г." по отношение на ИП 2.2. по ОПИК следва да бъдат интегрирани критерии, които поставят по-високи изисквания. В тази връзка трябва да бъде заложен минимум един **критерий за техническа и финансова оценка, който отразява един или повече критерии, които поставят по-високи изисквания, напр. въвеждане на нови технологии, които допринасят за защита на околната среда или за по-ефективно използване на ресурсите.** Следва да се актуализира и в други приложения по процедурата, където е приложимо. д. Интеграцията на производствени иновации също трябва да бъде стимулирана и в този смисъл **съответствието с тематичните области в ИСИС** трябва да бъде отразено в **обособяването на критерий** за техническа и финансова оценка, който	

			дава приоритет на проекти, по които се внедряват нови производствени процеси. Следва да се актуализира и в други приложения по процедурата, където е приложимо.	
27.	Кристина Цветанска, БАКЕП	01.11.2018	1. Предлагаме срокът за кандидатстване да бъде 5 месеца с оглед значителния брой фирми, които са готови да инвестират, ако бъдат подпомогнати от ОПИК и желаят да кандидатсват по ППК. Поради отсъствието на друга голяма инвестиционна схема в последните две години е редно да се предостави достатъчен срок всички готови да инвестират да получат възможност да обмислят добре инвестициите си и подготвят смислени проекти. 2. Предлагаме последни две приключени финансови години с оглед статут на кандидата по ЗМСП да се определят към датата на подаване на проектното предложение. Тъй като срокът за кандидатстване ще обхване периода преди и след края на м. март 2019г., ако кандидатът е подал проектното си предложение преди края на м.март 2019г. и е определил правилно категорията си спрямо приключена 2017г., от него не трябва да бъде изисквана в последствие коригирана декларация за МСП с приключена 2018г. Ако такава декларация бъде изисквана, последното ще представлява нерагламентирана промяна в Условията за кандидатстване и би довело до несправедлива дисквалификация на проектни предложения при промяна на статута в следствие задължаване на кандидатите „в движение" да променят последна приключена финансова година от 2017г. на 2018г.	**1. Предложението е изпълнено** Крайният срок за кандидатстване се определя при официалното обявяване на процедурата. Съгласно инициираната от УО на ОПИК процедура за изменение на ИГРП за 2018 г., която официално приключи на 02.11.2018 г., е предвидено процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" да бъде обявена в края на ноември 2018 г. с краен срок за кандидатстване април 2019 г., което показва, че направеното от Вас предложение е заложено за изпълнение. **2. Предложението не се приема** С оглед съблюдаване на процедурата по кандидатстване обстоятелството, че дадено предприятие отговаря на

			3. Относно методика за оценка: 1. По отношение на критерий 1 от раздел I **„Съпоставимост между претеглената стойност на EBITDA за 2015, 2016 и 2017 г. и стойността на заявените общо допустими разходи по проекта",** имаме предложение скалата да се промени както следва: Претеглената стойност на EBITDA за 2015, 2016 и 2017 г. на кандидата, умножена **по 4** е по-голяма от стойността на заявените общо допустими разходи по проекта (в хил.лв.) — 7 Претеглената стойност на EBITDA за 2015, 2016 и 2017 г. на кандидата, умножена по 5, е по-голяма от стойността на заявените общо допустими разходи по проекта (в хил. лв.) — 5 Претеглената стойност на EBITDA за 2015, 2016 и 2017 г. на кандидата, умножена по 6 е по-голяма от стойността на заявените общо допустими разходи по проекта (в хил. лв.) — 3 Претеглената стойност на EBITDA за 2015, 2016 и 2017 г. на кандидата, умножена по 7, е по-голяма от стойността на заявените общо допустими разходи по проекта (в хил. лв.) — 1	изискването за категория предприятие, следва да бъде спазено както към момента на извършване на процеса по оценка на проектното предложение, така и към момента на сключване на административния договор за безвъзмездна финансова помощ (АДБФП). Правото за получаване на помощта възниква при сключване на АДБФП. Ако предприятие не отговаря на едно или повече от изискванията на процедурата към момента на възникване на правото за предоставяне на помощта, би означавало, че тази помощ е предоставена неправомерно. В тази връзка в Условията за кандидатстване изрично е посочено, че Ръководителят на Управляващия орган взема мотивирано решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в случай на кандидат, който не

			Претеглената стойност на EBITDA за 2015, 2016 и 2017 г. на кандидата, умножена по над 7, е по-голяма от стойността на заявените общо допустими разходи по проекта (в хил. лв.)	0	отговаря на изискванията за бенефициент или не е представил в срок доказателства за това. Допълнително е посочено, че за обстоятелства, за които след датата на кандидатстване е настъпила промяна, декларацията, в която тези обстоятелства се декларират, се представя подписана отново и на етап договаряне на хартия в оригинал. Въз основа на всичко посочено до тук е видно, че съблюдаването на дадено обстоятелство, което представлява критерий за допустимост, не може да бъде изпълнено само към момента на кандидатстване.
			Основанията ни са следните: • Ограничението EBITDA умножена по 3 да надхвърля стойността на общо допустимите разходи е прекалено рестриктивно и ще доведе до безсмислено ограничаване размера на инвестициите, докато целта на програмата е да стимулира максимално големи инвестиционни проекти, в рамките на премерен риск. • Допълнително, не е справедливо и икономически обосновано да се бонифицират с най-много точки проекти, които дадена компания би могла да изкупи **единствено** с EBITDA-та си за 3 годишен минал период. Логично е да се подкрепят инвестициите в по-мащабни проекти, с оглед очаквания ефект върху икономиката от изпълнението на проектите и заложените индикатори.		**3.1. Предложението се приема** **3.2. Предложението се приема** Техническата грешка при изписването на коефициентите по
			2. По отношение на критерий 6 от раздел I **„Претеглен коефициент на дългосрочна**		

			задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.)" имаме следния коментар: • **Да отпаднат процентите като очевидна техническа грешка. По така зададената формула се получава просто число, което не се превръща в %.** 3. Във връзка с критерий 1 от раздел II **„Инвестиционна дейност на кандидата (2015, 2016 и 2017 г.),** имаме следното предложение за промяна: Кандидатът е реализирал общо инвестиции свързани със закупуване на ДМА (машини, производствено оборудване и апаратура) и ДНА (патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и др.) през последните три години на стойност **≥ 70%** от заявената безвъзмездна финансова помощ по проекта. — 6 Кандидатът е реализирал общо инвестиции свързани със закупуване на ДМА (машини, производствено оборудване и апаратура) и ДНА (патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и др.) през последните три години на стойност ≥ 60% < 70% от заявената безвъзмездна финансова помощ по проекта. — 5 Кандидатът е реализирал общо инвестиции свързани със закупуване на ДМА (машини, производствено оборудване и апаратура) и ДНА (патенти, — 4	посочения от Вас критерий е отстранена. **3.3. Предложението се приема частично** Във финалната версия на документацията по процедурата критерият е допълнен като към реализираните от страна на кандидата инвестиции в ДМА и ДНА са добавени и инвестициите в земя и сгради. Както и Вие сте отбелязали в коментари си, разходите, които кандидатът е направил за придобиване на земя и сгради, са важна и съществена част от инвестиционната дейност на кандидата. Добавяйки подобен род разходи като източник на информация за оценка по критерия кандидатите, които са реализирали инвестиции в тази посока, няма да бъдат санкционирани. Обръщаме внимание също така, че съгласно

			лицензии, търговски марки, програмни продукти и др.) през последните три години на стойност ≥ 50% < 60% от заявената безвъзмездната финансова помощ по проекта.		допълнителния Ви коментар, направен по-долу, във формулата за изчисляване на критерия „Инвестиционна дейност на кандидата" е добавен и код 6230 „Съоръжения и други" като с цел прецизиране на типа инвестиции, които се взимат предвид, от сумата по този код е добавено, че се изважда сумата по код 6231 „в т. ч. транспортни средства". Във връзка с направените промени и с цел постигане цялост на критерия реализираните от кандидата инвестиции се съпоставят спрямо общо допустимите разходи по проекта, които реално представляват цялата инвестиция по проекта, а не само спрямо заявената безвъзмездна финансова помощ. **3.4. Предложението се приема частично**
			Кандидатът е реализирал общо инвестиции свързани със закупуване на ДМА (машини, производствено оборудване и апаратура) и ДНА (патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и др.) през последните три години на стойност ≥ 40% < 50% от заявената безвъзмездната финансова помощ по проекта	3	
			Кандидатът е реализирал общо инвестиции свързани със закупуване на ДМА (машини, производствено оборудване и апаратура) и ДНА (патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и др.) през последните три години на стойност ≥ 30% < 40% от заявената безвъзмездната финансова помощ по проекта.	2	
			Кандидатът е реализирал общо инвестиции свързани със закупуване на ДМА (машини, производствено оборудване и апаратура) и ДНА (патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и др.) през последните три години на стойност ≥ 20% < 30% от заявената безвъзмездната финансова помощ по проекта.	1	
			Кандидатът е реализирал общо инвестиции свързани със закупуване на	0	

			ДМА (машини, производствено оборудване и апаратура) и ДНА (патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и др.) през последните три години на стойност < 20% от заявената безвъзмездна финансова помощ по проекта, или Кандидатът не е представил информация относно реализирани инвестиционни дейности през последните три години.		Във финалната версия на документацията по процедурата критерият, свързан с регионалната приоритизация. е преформулиран с цел да се обхванат както случаите, при които седалището и инвестициите по проекта попадат в приоритетен район, така и тези случаи, при които само основната част от инвестициите по проекта са в приоритетен район. УО на ОПИК е на мнение, че изискването за седалище следва да остане като се допълни с възможността само основната част от инвестициите да се реализират в приоритетна група райони, защото считаме, че предприятия, които изцяло осъществяват своята дейност в подобни слаборазвити райони следва да бъдат приоритизирани спрямо кандидати, които имат седалище и развиват дейности и в други райони с по-добри

За така предложената скала имаме следните съображения:

- така предложената скала обхваща инвестиционната дейност на кандидата само за последните 3 години, което ощетява кандидати с по-мащабни инвестиции през 2013, 2014 и 2015 г. например.
- Допълнително, в допустимите в оценката инвестиции не са включени инвестициите в сгради и земи, които съставляват в много случаи основната и жизнено необходима инвестиция на една компания да осъществява и разраства дейността си. Инвестицията в нови халета най-често се осъществява с кредит, който ще намали значително оценката на такава компания по критерия за задлъжнялост. Тоест, кандидати, които са вложили значителни средства в модернизиране на базата си в последните години и трябва да продължат естествено със закупуването

			на оборудване, ще бъдат двойно санкционирани. **В резюме предлагаме критерият да се либерализира, като изискването за максимални точки да стартира от 70% , а не 80%.** 4. В връзка с критерий 1 от раздел IV **„Регионална приоритизация на проекти**", предлагаме промяна, при която **да отпадне изискването за седалище на територията където ще се извършват дейностите** по проекта, поради следните съображения: • Единствената цел на този критерий е да стимулира подкрепа на бизнеси **осъществявани** в слабо развити райони и преместване на бизнес в такива райони. Напр. кандидат, който има седалище в София, не само не трябва да бъде санкциониран, а насърчен да открие нов стопански обект в София-област или Видин. ППК не крие рисковете на процедурата за предприемачество, където условието за седалище в района на инвестицията беше задължително с цел избягване на изкуствени проекти. • Допълнително, изискването за седалище в района, в който ще се извършват разходите ограничава привличането на инвестиции в съответния регион, както и създаване на нови работни места в тези райони.	икономически показатели и плащат своите местни данъци и такси на друго място. **3.5. Предложението не се приема** УО на ОПИК счита, че е важно помощта по линия на ЕСИФ да стига до повече предприятия в България, така че същите да могат да усетят ползите от такъв вид подкрепа. В тази връзка въвеждането на подобен критерий е един от механизмите за диференциране на подкрепата и считаме, че същият следва да остане в първоначалния си вариант. Съгласно предложената от Вас скала за оценка дори предприятия, които имат три или четири приключили и/или в изпълнение договори за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК, следва да бъдат точкувани, макар и с по-малък брой

			• Критерият в този си вид противоречи на една от основните цели на ОПИК да стимулира развитието на икономическа дейност в по-слабите и изостанали райони. 5. В връзка с критерий 2 от раздел IV **Участие в процедури по ОПРКБИ и/или ОПИК,** предлагаме на УО на ОПИК промяна в скалата, която считаме за несправеслива а именно със следното преразпределение:	точки, което реално минимизира ефекта по отношение на предприятията, които не са изпълнявали до момента проекти при нас. По отношение на допълнителните коментари, предложенията по тях са отразени във финалната версия на документацията по процедурата.

Кандидатът няма приключили и/или в изпълнение договори за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК.	5
Кандидатът има един приключил и/или в изпълнение договор за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК.	4
Кандидатът има два приключили и/или в изпълнение договори за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК.	3
Кандидатът има три приключили и/или в изпълнение договори за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК.	2
Кандидатът има четири приключили и/или в изпълнение договори за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК.	1
Кандидатът има повече от четири приключили и/или в изпълнение	0

			договори за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК.		

За така предложената скала имам следните съображения:

- Не може да се приравнява в оценката кандидат, който е получил БФП по 3 или 5 проекта (а такива кандидати ще има много) .

- Към настоящия момент съществуват множество потенциални кандидати, които имат 2 и повече проекта реализирани в развитите области на Р България. Независимо дали имат 2 или 5 проекта, тези кандидати биват санкционирани с еднакъв и много висок брой точки по два критерия – регионална приоритизация и участие по ОПРКБИ и ОПИК. Тези кандидати биват наказани двойно.

- В средата на втория програмен период, когато са изминали почти 9 години от съществуването на програмата не е нелогично достатъчно много фирми, представляващи гръбнака на икономиката да имат повече от 1-2 проекта, като в случая те ще бъдат ощетени почти еднакво и несъпоставимо с онези които имат 5. Допълнително, един проект в стандарти от стария програмен период и един проект в енергийна

			ефективност от новия, не би трябвало автоматично да нарежда този кандидат с 4 точки назад в класацията. • От гледна точка на устойчивост и възможност за успешна реализация на проекти не е справедливо кандидати, които „стоят" зад индикаторите за брой успешно финансирани проекти, повишаване конкурентоспособността, насърчаване на износа и т.н., сега да бъдат наказани именно заради последното. <u>Допълнително:</u> **1.** В методиката за оценка има следните уточнения за едноличните търговци: „В случай на Еднолични търговци (ЕТ) данните за ред „Левова равностойност на валутните приходи от износ" (код 15700) следва да бъдат взимани от Справка 1 „Приходи от оперативна дейност и други разходи", част от Отчета за приходите и разходите за съответната година."; "В случай на Еднолични търговци (ЕТ) данните за ред „Общо за раздел В - над 1 година" (код 07002) следва да бъдат взимани от Справка 6 „Вземания и задължения", ред „Задължения" (код 170), част от Отчета за приходите и разходите за съответната година." Необходимо е да се уточни „ ЕТ, които не съставят счетоводен баланс", тъй като само ЕТ, които не изготвят счетоводен баланс, изготвят цитираните справки. **2.** Кандидатите от сектор J61 биват ощетени по критерий за ТФО „II.1.	

			Инвестиционна дейност на кандидата", тъй като УО приема за инвестиции само сумите от код 6220, колона 2 и 6120, колона 2 от Справка за нетекущите активи. Дружествата от този сектор завеждат закупените нетекущи активи за оптични мрежи и т.н.(примерно системи за широколентов интернет и цифрова телевизия по оптичен кабел) под код 6230 „Съоръжения и други", но те са инвестиции, пряко свързани с развитието им и подобряването на производствения капацитет за съответните услуги, които предлагат и съответно показват капацитета на кандидатите в инвестиционни проекти през последните 3 години. Считаме, че е редно във формулата за показателя да се включи и код 6230, колона 2.	
28.	М. Асенова	01.11.2018	Здравейте, Във връзка с публикувания проект на насоки по процедура "Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия" бих искала да отправя следните коментари и препоръки: 1) Допълнението относно изискването за представяне на оферта от първи доставчик, а именно *"В случаите на по-специфична организация на търговска/дистрибуторска дейност, в резултат на което е представена оторизация, от която е видно, че оферентът е първи доставчик на съответния актив/и, то изискването по буква и-1/ ще се счита за спазено"* е формулирано твърде общо и неясно. По същество наличието на такова пояснение е крайно необходимо с оглед създалите се ненужни трудности за кандидатите във връзка с изпълнение на посоченото изискване, но формулировката следва	1.Изискването за първи доставчик/производител във финалната версия на Условията за кандидатстване е разписано по-подробно с цел постигане на максимална яснота относно прилагането му. Изрично са обхванати случаите на по-специфична организация на търговска/дистрибуторска дейност, в резултат на която продуктите на даден производител се предлагат на

			да бъде прецизирана, за да не бъде оставяно поле за свободна интерпретация и сблъсък на тълкувания. Какво се има предвид под "по-специфична" организация на търговската/дистрибуторската дейност? В общия случай дистрибуторската дейност включва няколко нива на търговски представителства, само най-ниското от които обикновено е оторизирано да предоставя оферти на крайни клиенти, но това по-скоро е масовият случай, отколкото изключение или "специфика". Как следва да се доказва конкретната форма на организация на търговската/дистрибуторската дейност? Представената оторизация от кого следва да бъде издадена? От непосредствено по-високото ниво на дистрибуторската мрежа ли? И в този случай ли оторизацията включва договор за търговско представителство и/или оторизационно писмо? Моля да поясните посоченото по-горе условие без да бъдат променяни неговото приложно поле и обхват. 2) Съгласно посочения от Вас на стр. 26 чл. 3 пар. 3 от Регламент на Комисията (ЕС) № 1301/2013, ЕФРР не предоставя подкрепа за инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО (посочени в Приложение О). Директивата не поставя ограничение за други дейности, нито е обвързана с регистрацията в регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове, но въпреки това в посочената бележка „ВАЖНО" след това е посочено, че кандидати, които са включени в регистъра на база горивен и/или топлинен показател не могат да заявяват подкрепа за икономическа дейност (съгласно четирицифрения код по КИД 2008 или код на ниво КПД - 6 цифри или Продком - 8 цифри), посочена в	територията на съответна държава или регион чрез официални представители/оторизирани дистрибутори/ оторизирани партньори, които нямат право на продажба на краен клиент. Допълнително дефиницията за първи доставчик е изведена в поле „Важно" във финалната версия на Условията за кандидатстване, а не в бележка под линия, както беше във варианта за обществено обсъждане, за да е по-видима за кандидатите. 2. Заложеното в Условията за кандидатстване ограничение е във връзка със зададено изискване в Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), съгласно което не са допустими инвестиции за постигане намаляването на емисиите

			Приложение на Решение 2014/746/ЕС. Допусната ли е техническа грешка, оставяйки това пояснение, или има друг европейски реглемант, който да ограничава участието на компании, регистрирани в Регистъра за търговия с квоти за емисии на парникови газове. Моля да опишете по-ясно ограничението дали се отнася само за дейностите в Приложение О или и за други икономически дейности, респективно кодове. Освен това, принципно ако кандидат е вписан в Регистъра за търговия с квоти за емисии на парникови газове, но включените в проекта дейности не водят до намаляването им, означава ли, че е недопустим кандидат, въпреки че самите проектни дейности покриват изискването за финансиране по ЕФРР съгласно Регламент на Комисията (ЕС) № 1301/2013? Надявам се коментарите ми да бъдат взети предвид.	на парникови газове от дейности, изброени в Приложение I към Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. Целта на това ограничение е да се избегне прекомерно финансиране на дейности, които вече са се възползвали във финансово отношение от прилагането на Директива 2003/87/ЕО и се отнася до кандидати, осъществяващи дейности, изброени в Приложение I към Директива 2003/87/, които са включени в регистъра за търговия с квоти за емисии на парникови газове. Реално с поясненията, които сме дали в Условията за кандидатстване по отношение на това ограничение, УО на ОПИК не залага допълнителни изисквания, а дава допълнителни пояснения относно неговото приложно поле. Връзката между регистъра за търговия с квоти за емисии на парникови газове и

				дейностите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО е пряка, защото с това Приложение се установява схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността като всички предприятия, които попадат в обхвата на приложението му и са получили финансиране по линия на търговията с квоти за емисии на парникови газове, фигурират в регистъра за търговия с квоти за емисии на парникови газове. Следва да обърнем внимание, че в Приложение I към Директива 2003/87/ЕО освен производствени дейности, които попадат в обхвата на приложението, има и дейности, отнасящи се до горивен или топлинен показател (със зададени минимални гранични стойности), без тези показатели да са обвързани с конкретна производствена дейност. За случаите, при които дадено

				предприятие е получило финансиране по линия на търговията с квоти на база именно горивен или топлинен показател, а не на конкретна производствена дейност, е налице Решение 2014/746/ЕС, в което са посочени икономическите дейности, спрямо които е идентифициран риск от изтичане на въглерод. Ако дадено предприятие е включено в регистъра на база горивен или топлинен показател и извършва производствена дейност, посочена в Решение 2014/746/ЕС, на това предприятие се определя по-голямо количество безплатни квоти по линия на търговията с емисии във връзка с производствената дейност, включена в Решение 2014/746/ЕС и то не може да получи финансиране за тази икономическа дейност по линия на ЕФРР и в частност по нашата процедура.

29.	Таня Христова, Програм Консултинг ООД	01.11.2018	Здравейте, във връзка с критериите за техническа и финансова оценка по процедура Подобряване на производствения капацитет, моля да вземете предвид следното: Кандидатите от сектор J61 биват ощетени от критерий за ТФО „II.1. Инвестиционна дейност на кандидата", тъй като УО приема за инвестиции само сумите от код 6220, колона 2 и 6120, колона 2 от Справка за нетекущите активи. Дружествата от този сектор завеждат закупените нетекущи активи за оптични мрежи и т.н.(примерно системи за широколентов интернет и цифрова телевизия по оптичен кабел) под код 6230 „Съоръжения и други", но те са инвестиции, пряко свързани с развитието им и подобряването на производствения капацитет за съответните услуги, които предлагат, и съответно показват капацитета на кандидатите в инвестиционни проекти през последните 3 години. Считаме, че е редно във формулата за показателя да се включи и код 6230, колона 2, като от сумата се извади сумата за транспортни средства /6231, колона 2/. Възможно е по подобен начин да стоят нещата и при сектор J60 и J62, моля да направите анализ и при необходимост да ревизирате формулата по критерия.	**Предложението се приема** Допълнително на база направени и други предложения по критерия в рамките на общественото обсъждане във финалната версия на документацията по процедурата критерият е допълнен и с инвестициите в земя и сгради, които са направили кандидатите. На база така направените промени и с цел постигане цялост на критерия реализираните от кандидата инвестиции се съпоставят спрямо общо допустимите разходи по проекта, които реално представляват инвестицията по проекта, а не само спрямо заявената безвъзмездна финансова помощ.
30.	Т. Николова, „КММ" АД	01.11.2018	Уважаеми Господа, Предложения за промяна на КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ по процедура BG16RFOP002-2.00… „Подобряване на	**1. Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т. 3 по-горе.

			производствения капацитет в малките и средни предприятия" Предлагаме да бъде променено и прецизирано точкуването по критерий 2. Претеглен коефициент на приходите от износ (2015 г., 2016 г. и 2017 г.) от раздел I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта на публикуваните за обсъждане КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ по процедурата (Приложение И). Намираме точкуването по гореспоменатия критерий за нелогично и некоректно спрямо кандидатите в процедурата. Съгласно този критерий, кандидати с претеглен коефициент на приходите от износ за последните 3 години по-голям от 70%, ще бъдат точкувани с 1 точка и губят 5 точки в общата оценка на проектните си предложения. От друга страна кандидатите с претеглен коефициент на приходите от износ за последните три години по-голям от 0% и ≤ 10%, биха получили 5 точки!?!? Това е изключително неточен критерий, който създава възможност за кандидати с декларирани приходи от износ от само 1000, 2000 лв. за последната приключена финансова година да получат сериозно предимство в оценителния процес спрямо кандидати, които реализират цялата си или почти цялата си продукция на външни за страната ни пазари. В допълнение бихме желали да поясним, че на външните пазари конкуренцията е изключително голяма и българските експортно ориентирани предприятия са принудени непрекъснато да инвестират в повишаване на конкурентоспособността си и качеството а произвежданата продукция. Те са и единствените икономически субекти, които реализират реални валутни приходи в държавата.	2. **Предложението не се приема** Обръщаме внимание, че при оценката на икономическата и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта, с цел постигане на максимална балансираност на резултатите и минимизиране на възможните колебания в развитието по години на дадено предприятие, данните се взимат не за една, а за период от три години. Независимо от това и с цел получената информация да е обективна и реалистична, резултатите от всяка от трите години се взима с относителна тежест като най-актуалната година е с най-голяма тежест (50 %), а останалите години са с намаляваща тежест (съответно 30 % за 2016 г. и 20 % за 2015 г.).

			Във връзка с гореизложеното, смятаме че точкуването по горепосочения критерий Претеглен коефициент на приходите от износ (2015 г., 2016 г. и 2017 г.) от раздел I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта е дискриминационен и ограничаващ спрямо експортно ориентираните български предприятия (губят цели 5 точки ако решат да кандидатстват за подкрепа по процедурата) и следва да бъде допълнително прецизиран от УО. Предлагаме да бъде прецизиран критерий 6. Претеглен коефициент на дългосрочна задлъжнялост (2015, 2016 и 2017 г.) от раздел I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта на публикуваните за обсъждане КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ по процедурата (Приложение И). Смятаме, че критерият не може да даде съвсем ясна и обективна представа за икономическия и финансов капацитет на кандидатите. За изчисляването му се ползват данните, които биват записвани в Счетоводните баланси на кандидатите за 2015, 2016 и 2017 г., пасив на баланса, ред „Общо за раздел В - над 1 година" (код 07002). Едно от нещата на които УО задължително трябва да обърне внимание, е че при изчисляването на претегления коефициент на дългосрочна задлъжнялост се взимат данни от 2015 и 2016 г, което по никакъв начин не намираме за логично. В ред с код 07002 на Счетоводния баланс се попълва информация за задължения на	

			предприятията към банки и лизингови компании за период над 1 година, като обикновено поасителният период е няколко години. Повечето предприятия изпълняват проекти с национално и европейско финансиране, като за целта си осигуряват предварително финансиране на проекта с банков кредит и при получаване на всички плащания от финансиращата институция за съответния проект, обикновено банковият кредит бива предсрочно погасен. „КММ" АД приключи изпълнението на проект с европейско финансиране в средата на настоящата година, проектът е разплатен на 100% от финансиращата институция и към настоящия момент дългосрочните задължения на предприятието са значително намалени. Поради тази причина намираме гореспоменатия критерий за необективен и предлагаме да бъде допълнително прецизиран от УО. В допълнение бихме искали да поясним, че намираме за по-обективен Критерият за задлъжнялост, който бе прилаган при предишната процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" (2015 г.).	
31.	Атанас Кирчев, ПАЕНПР	01.11.2018	Във връзка с публикувания за обществено обсъждане пакет на документи по настоящата процедура, Професионална асоциация „Европейски и национални програми за развитие" се ограничава да отправи коментари единствено по формални въпроси, свързани с непрецизност на изказа и евентуални незаконосъобразности в проекто-документите, доколкото опитът ни досега не показа, че Управляващият орган на ОПИК се отнася сериозно към предложения и коментари за подобрения по същество. В тази връзка коментарите ни по BG16RFOP002-2.00… „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия" са следните:	**I. 1. Предложението е взето предвид** УО на ОПИК иска да обърне внимание, че няма неточност в цитирания от Вас текст в Условията за кандидатстване, но същият се отличава с утежнен изказ, при който е налице двойно отрицание. С цел постигане по-голяма яснота и

			I. По Условията за кандидатстване 1. В т. 11.2.1) к) текстът „задължението **не** е по акт, който не е влязъл в сила" следва да се коригира на „задължението **е** по акт, който не е влязъл в сила". Двойното отрицание („-„ + „-„ = „+") в предложения от вас текст всъщност означава, че е по акт, влязъл в сила, което е обратно на това, което вероятно искате да кажете. 2. В т. 11.2.1) п) текстът, който обявява за недопустими кандидати, за които *„е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от Закона за обществени поръчки (ЗОП)"*, е правно безсмислен. Член 44 от ЗОП касае провеждането на т.нар. „пазарни консултации", които са изрично регламентирана факултативна форма на подготовката на процедура за обществена поръчка, при която възложителят търси и получава съвети от независими експерти или органи, или от участници на пазара, като съгл. чл. 44, ал. 5 при определени условия външните участници в такива „пазарни консултации" могат да бъдат отстранени от процедурата по възлагане на обществената поръчка. Вероятно текстът на т. 11.2.1) п) е включен в Условията за кандидатстване и в декларацията по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ" – Приложение В, защото по отношение на **общите изисквания за допустимост на кандидатите** по процедури за предоставяне на БФП чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ прави общо препращане към изискванията за допустимост на кандидатите в процедурите за възлагане на обществени поръчки по ЗОП. Независимо обаче от посоченото общо препращане към ЗОП, основанието за отстраняване на кандидати по процедури за обществени поръчки по чл. 44, ал. 5 от ЗОП не е приложимо към кандидатите по процедурите за предоставяне на БФП, доколкото това е специално за недопустимост,	избягване на евентуално неразбиране, текстът е преформулиран като е запазен първоначалния смисъл. **2. Предложението не се приема** Както и Вие коректно посочвате в коментара си чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ препраща към ЗОП, без да са посочени изключения по отношение на това препращане. В тази връзка считаме отпадането на посочените според Вас като неприложими текстове за необосновано. **3. Предложението се приема** **4.**Текстът в Условията за кандидатстване, касаещ разходооправдателните документи е коректен. Същият е въведен с цел да е в полза на бенефициентите като дадената възможност не е в противоречие със съществуващата нормативна уредба в областта.

			приложимо единствено към кандидати по ЗОП („пазарните консултации" са **специална за обществените поръчки по ЗОП подготвителна процедура**, каквато не е регламентирана в специалния закон ЗУСЕСИФ и в подзаконовите актове по прилагането му, като – ако това е идеята ви - по множество причини регламентираните в ЗУСЕСИФ консултативни формати, чрез които се прилага „принципа на партньорство" при управлението на средствата от ЕСИФ, не могат да се приемат за „пазарни консултации" по см. на чл. 44 от ЗОП). В тази връзка изричното реферирание към чл. 44, ал. 5 по ЗОП като основание за евентуално отстраняване на кандидати за БФП е правно ирелевантно, лишено от правно съдържание изискване. 3. В т. 2. В т. 11.2.2), забележка „ВАЖНО" текстът „с изключение на производството на пелети, получени от индустриалната преработка на дървесина" следва да се промени на „с изключение на производството на пелети **от дървесни отпадъци**, получени от индустриалната преработка на дървесина". В сега предложения си вид текстът е напълно подвеждащ, което се доказва в частност и от зададените редица въпроси по аналогичния текст от условията за кандидатстване по процедура „Насърчаване на предприемачеството". От вашата формулировка всеки би предположил, че под „пелети, получени от индустриалната преработка на дървесина" се имат предвид производството на пелети от сурова дървесина, защото спрямо палетното производство „индустриалната преработка на дървесина" означава точно това. Същевременно по правилата за демаркация с ПРСР вероятно УО на ОПИК има предвид точно обратното, а именно, че е допустимо производството на пелети **от дървесни отпадъци от индустриална обработка** на дървесина. 4. В т. 14.1.2/ вероятно има грешка в текста „*Разходооправдателните документи*	**5.** По отношение на ограничението, включено в т. 13.2. и 14.3. от Условията за кандидатстване и касаещо недопустимостта на дейности (съответно разходи), свързани с въвеждане на възобновяеми източници (ВИ), във финалната версия на документацията УО е добавил пояснение, че същото е приложимо в случаите на „регионална инвестиционна помощ". **6.** УО на ОПИК отчита изискванията на действащата нормативна уредба в ЗУСЕСИФ, НАНЕСИФ и ПМС 160/2016 г., като при обявяването на настоящата процедура и разходването на средствата от ЕСИФ се ръководи от принципите на законността, доброто финансово управление и устойчивото развитие. **II. 1. Предложението се приема**

			*следва да бъдат **издадени** в периода на допустимост на разходите по процедурата – след датата на подаване на проектното предложение и **до изтичане на крайния срок, определен за подаване на междинния/финален отчет***". Разходооправдателните документи, т.е. фактурите или другите първични счетоводни документи, следва да бъдат ***издадени*** до **крайния срок на приключване на проекта**, като съгласно в т. 5/ по-долу те следва да бъдат ***платени*** не по-късно от датата на подаване на междинния/финалния отчет по проекта". 5. В т. 14.3 като недупостими са определени разходите, свързани с въвеждане на **възобновяеми източници (ВИ)**, като същевременно в т. 13.1.II., втора забележка „ВАЖНО" на стр. 30 е предвидено, че инвестиции в системи, които произвеждат енергия, вкл. и за собствено потребление, са допустими по режим „минимална помощ", като в бележка под линия № 25 сред примерите за допустими такива системи са посочени „термопомпи". Последните обаче се приемат от науката и практиката за енергийна ефективност за възобновяем енергиен източник. 6. В т. 27.1.В), предпоследният абзац на стр. 67 съдържа следното: „*Няма да бъде сключван административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и с одобрен кандидат, по отношение на когото е налице проверка по сигнал за нередност. АДБФП ще бъде сключен в случай, че проверката по сигнала приключи с първа писмена оценка за липса на нередност*". Обръщаме внимание, че този ред на процедиране противоречи на императивните разпоредби на ЗУСЕСИФ, регламентиращи административното производство по предоставяне на БФП чрез подбор на проекти. Не съществува правна фигура или правно състояние *„няма да бъде сключван административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с одобрен кандидат"*. Съгласно ЗУСЕСИФ не се сключва ДБФП с одобрен кандидат, само при	Във финалната версия на документацията по процедурата е посочено, че в случай на налагане на финансови корекции при неизпълнение на индикаторите по процедурата ще се прилага Приложение 2, т. 6 ПМС № 57 от 28 март 2017 г. за приемане на Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

			издаден изричен отказ на предоставяне на БФП по чл. 38 от ЗУСЕСИФ на някое от изрично посочените там основания. Ако идеята на този текст е да се спре процедурата по сключване на ДБФП с одобрен кандидат, по отношение на когото е налице проверка по сигнал за нередност до издаването на окончателния акт по администриране на нередността по чл. 29 от Наредбата за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове (НАНЕСИФ), следва изрично да заявите именно това. В този смисъл текстът би следвало да гласи например следното: *„Сключването на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с одобрен кандидат, по отношение на когото е налице проверка по сигнал за нередност,* ***се спира*** *до приключване на производството по администриране на нередност с влязъл в сила административен или съдебен акт по чл. 29 от НАНЕСИФ. Сключването на АДБФП с този кандидат се възобновява в случай, че проверката по сигнала приключи с първа писмена оценка или с влязъл в сила административен или съдебен акт за липса на нередност, както и в случаите, когато кандидатът изпълни задълженията си, неизпълнението на които е било основание за регистриране на нередността или ако кандидатът поеме финансовите последици от нередността в случай, че това не препятства постигането на целите и резултати на проекта. Във втория случай екипът по договаряне по процедурата извършва служебна корекция на одобреното проектното предложение, като изключва от него дейностите и разходите, засегнати от констатираната нередност.*" Втората хипотеза визира случаи, при които от нередност може да са засегнати само второстепенни дейности и разходи по проекта (напр. спомагателни или подготвителни дейности), премахването на които дейности и разходи не се отразява на постигането на целите и резултатите по проекта, въз основа на които същият е бил одобрен за финансиране.	

			Дори и ако възприемете предложения по-горе текст обаче, ще следва да инициирате съответни промени в ЗУСЕСИФ, НАНЕСИФ или в ПМС № 160/2016, които да регламентират изрично горното, в противен случай хипотезите на спиране или несключване на ДБФП в случай на проверка по сигнал за нередност ще бъдат лишени от нормативно основание, което ще ги направи правно уязвими (нищожни) поради изискването за законоустановеност на административната компетентност (условията за кандидатстване безспорно не могат да установяват такава, тъй като са общ ненормативен административен акт). **II. По Условията за изпълнение** 1. Макар да е благоприятна за бъдещите бенефициенти по процедурата, опасяваме се, че Таблица 2 от *Методиката за изчисляване на финансовите корекции в резултат от неизпълнение на индивидуалните задължителни индикатори – Приложение Ц* към Условията за кандидатстване е незаконосъобразна. Тя противоречи на т. 6 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приета с ПМС № 57/2017 г.*, която предвижда други, по-неблагоприятни процентни ставки на финансови корекции в случаи на неизпълнение на одобрени индикатори по проектите. Това, че Управляващият орган на ОПИК предвижда благоприятно за бъдещите бенефициенти отклонение от тези процентни ставки е добре, но по същество то въвежда в заблуждение кандидатите - бъдещи бенефициенти, тъй като няма да ги предпази от евентуално налагане на по-сериозните финансови корекции по Наредбата, например в случай на проверки от външни контролни органи, които са чести по ОПИК. В такъв хипотетичен	

			случай бенефициентите биха били в правото си дори да търсят отговорност, напр. по ЗОДОВ, от Управляващия орган за причинените вреди. Предвидената по настоящата процедура *Методиката за изчисляване на финансовите корекции в резултат от неизпълнение на индивидуалните задължителни индикатори* е законосъобразно приложима към проектите по първата процедура BG16RFOP002-2.001 „Подобряване на производствения капацитет в МСП", обявена през 2015 г., като това обаче бе възможно защото тази процедура бе обявена и контрактувана **преди** влизането в сила на *Наредбата за посочване на нередности*, а тя е вече факт към момента на провеждане на настоящата процедура.	
32.	Мария Бурулянова	01.11.2018	Здравейте, Изпращам предложенията ми във връзка с провеждане на обществено обсъждане на процедура „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия": 1. В допустимите основно икономически дейности - интензивни на знание услуги да бъде включен и сектор: M71.11 "Архитектурни дейности", поради факта от постоянна необходимост от подобряване на технологичния капацитет в дадения сектор. 2. Да бъде намалена сумата за нетни приходи от продажби за микро предприятия.	**1. Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 19 по-горе. **2. Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 6, т. 1 по-горе.
33.	Милен Иванов	01.11.2018	Здравейте, във връзка с критериите за оценка, няма логика да се иска от Изменение на средните генерирани приходи от износ при изпълнение на проекта да са в градираща скала, а при оценка на Претеглен коефициент на приходите от износ (2015 г., 2016 г. и 2017 г.) да се прави избирателна скала. Как е възможно за едно предприятие с над 70% приходи от	**Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т. 3 по-горе.

			износ и 0% износ, разликата да е 1 точка. Явно скалата изглежда подозрително нагласена. Ние винаги сме смятали приходите от износ за критерий за добро развитие и предпоставка за правилно управление на производствения капацитет. Нашето предложение скалата да е градираща и повишаваща. Няма логика в другото, ако не е съобразено с показателите на определени фирми.	
34.	Ана Петрова	01.11.2018	**1.** Бюджетът за **Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства** в размер на 37 500 000 евро следва да бъде драстично намален минимум с половината от сегашната му стойност. Средствата следва да бъдат прехвърлени към бюджета на **Нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства, който в момента е едва 30 000 000 евро. Мотивите за предложението са както следва:** Мотив №**1:** По официални данни на НСИ за 2017 г. по посочените 7 кода по НКИД, сред които са и Високотехнологичните и средно високотехнологични промишлени производства, съществуват около 2000 фирми. От тях на печалба са едва 1200 бр. фирми, а само 650 бр. са генерирали печалба от над 100 000 лева за 2017 г. Ако вземем предвид колко от тези 650 бр. фирми са генерирали печалба и за предходните две години (2015 г. и 2016 г.), както и ако пресметнем техния среден EBITDA за последните три години, ще установим че една на 50 фирми покриват критериите, посочени в Условията за кандидатстване по процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия". **Мотив №2**: В част от секторите няма реално работещи компании или ако има такива, то те са на огромна загуба. Пример за това е отрасъл **С21 Производство на лекарствени вещества и продукти**. С такъв икономически код са регистрирани 30 бр. малки и средни предприятия, от които на печалба са едва 15 бр., а реално в настоящата процедура, обект	**1. Предложението не се приема** Разпределението на бюджета по категории предприятия и по сектори на икономическа дейност е направено, от една страна, въз основа на заявения интерес от предприятията в рамките на предходната обявена аналогична процедура за подобряване на производствения капацитет, а от друга, с цел съблюдаване на политиката за приоритизиране на високотехнологичните производства и интензивните на знание услуги. На база посоченото считаме за нецелесъобразно и необосновано прехвърляне на средства от високотехнологични към нискотехнологични промишлени

			на обществено обсъждане, могат да кандидатстват само 10 фирми понеже останалите няма да отговарят на критериите, зададени в Условията за кандидатстване в настоящата процедура. Друг интересен и многообещаващ сектор е **С29 Производство на автомобили, ремаркета и полу-ремаркета**. Според официални данни на НСИ в него са регистрирани 20 фирми, от които реално работещи са 10 бр., а в настоящата процедура могат да кандидатстват едва 5 фирми понеже останалите няма да отговарят на критериите, зададени в Условията за кандидатстване в настоящата процедура. Третият от седемте „високи" отрасли е **С30 - Производство на превозно средства без автомобили**, в рамките на който оперират около 50 бр. фирми, от които на печалба са 40 бр., а на критериите за кандидатстване по процедурата отговарят едва 15-20 бр. фирми. Мотив 3. При последната процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бюджетът на високотехнологичните предприятия отново беше несъразмерно голям спрямо този, отпуснат за останалите предприятия. Така се получи следната аномалия: всички проекти от тези отрасли бяха финансирани независимо от точките, които бяха получили и независимо от тяхното качество. От проектите на нискотехнологичните предприятия без финансиране останаха много на брой проекти с изключително високи точки и качество. При сегашното разпределение на средствата ще се стигне до същата аномалия. **Заключение:** Този кратък анализ показва, че предвидените средства за 7 „високотехнологични" отрасъла са твърде големи като размер и не отговарят на действителната картина на българската икономика. В така наречените средно нискотехнологични и нискотехнологични сектори оперират над 80% от всички промишлени предприятия. Нещо	производства. Преразпределяне на ресурс може да бъде извършено след като приключи процеса по оценка и бъде установен остатъчен ресурс в някоя от категориите, който ресурс, в резултат на извършен анализ на одобрените проектни предложения, да бъде прехвърлен към друга категория/ии. **2. Предложението не се приема** УО на ОПИК счита, че цитираните от Вас критерии отчитат различни аспекти от развитието на предприятието и в тази връзка не следва да се разглеждат като припокриващи се или взаимнозаменяеми. Критерият, изчисляващ претегления коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи, от своя страна, допълва останалите като чрез него искаме да стимулираме предприятията, които са допринесли

			повече, от седемте отрасъла реално само два работят в действителност и допринасят за развитието на българската икономика и нейния експорт. Това са производствата на машини и химични продукти. Точно противоположното е в средно нискотехнологични и нискотехнологични сектори, в рамките на които има отрасли, които са от съществено значение и определят българския износ и облика на българската икономика. Това са: C13 „Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло" C14 „Производство на облекло" C18 „Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители" C24 „Производство на основни метали" C25 „Производство на метални изделия, без машини и оборудване" C31 „Производство на мебели" Ако целта е да бъдат насърчени високотехнологичните предприятия у нас, нека се добави критерий за приоритизация на определени икономически дейности въз основа на който съобразно своя код на икономическа дейност по НКИД, високотехнологичните фирми да получават допълнителни точки в, подобно на критерият за регионална приоритизация, целящ да насърчи по-икономически изостанали региони като Северозападна България. Не е редно на толкова малко на брой предприятия без икономическа история и промишлен опит в България да се предоставят толкова много средства, които после да се налага да се прехвърлят към други процедури. **2.** Да се премахне Показателя за оценка **<u>Претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи (2015 г., 2016 г. и 2017 г.)</u>.** Той се дублира с други 3 показателя в който главна величина играе печалбата: • **Претеглен марж на печалбата (2015, 2016 и 2017 г.)**	в по-висока степен към държавния бюджет чрез средствата, които са заделили за данъци. **3. Предложението не се приема** Като част от критериите за оценка на допустимостта на проектите кандидатите имат ангажимент да обосноват, че проектите им допринасят за опазване на околната среда, повишаване на ресурсната ефективност и смекчаване на последиците от изменение на климата и приспособяване към тях. Допълнително, в случай че в резултат от изпълнението на проекта като ефект ще бъде постигнато намаляване на водопотреблението или намаляване на количеството отпадъци, предвидени за депониране, УО е предвидил кандидатите да предоставят информация за следните показатели (в случаите когато това е приложимо):

			• **Претеглена брутна добавена стойност (2015, 2016 и 2017 г.)** • **Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2015, 2016 и 2017 г.)** **Мотив:** И в трите показателя в числителя участва код 14400 „**Печалбата**", а в два от показателите в знаменателя участва и код 15100 „**Нетни приходи от продажби**". Следователно ако една фирма има голяма печалба тя ще има добри финансови показатели и съответно ще е платила по-висок данък печалба. Не съществува производствено предприятие, което да има висока печалба и добри финансови показатели и съответно да не е заплатило дължимите на държавата данъци. **3.** Изискването за наличие на Международно признати стандарт за Управление на качеството и околната среда като **ISO 9001 и ISO 14001** следва да бъде възстановено. До този момент такова изискване винаги е присъствало в такъв тип процедура за кандидатстване и **то е било гарант,** че българските промишлени предприятия се уеднаквяват с европейските стандарти за качество и особено в **областта на устойчивото развитие и опазването на околната среда. Може да се върне и изискването за наличие на ISO 50 001 като допълнителен гарант за устойчиво развитие.** **4.** Размерът на „Нетните приходи от продажби за последните три приключени години" при малките предприятия от исканите сега минимум 750 000 лева следва да бъде намален до 500 000 лева. По този начин по програмата ще имат възможност да кандидатстват повече български предприятия. В този си вид това изискване има дискриминационен характер към предприятия от категория малки.	- Намаляване на водопотреблението на подкрепените предприятия – количества потребени води за производството на единица продукт на годишна база, преди/след изпълнение на проекта в $м^3$/год.; - Намаляване на количеството отпадъци, предвидени за депониране: количества генерирани отпадъци при производството на единица продукция на годишна база, преди/след изпълнение на проекта в т./год. - Намаляване на водопотреблението на подкрепените предприятия: количества потребени води на годишна база преди/след изпълнението на проекта в $м^3$/год.; - Намаляване на количеството отпадъци, предвидени за депониране: количества генерирани отпадъци на годишна база преди/след изпълнение на проекта в т./год.

				Според данни на НСИ в България съществуват едва 6 000 фирми с над 50 служители и над 380 000 фирми с по-малко от 50 служители. Следователно малките предприятия са гръбнакът на българската икономика, който формира 98% от частния сектор. Малко на брой от тях обаче могат да покрият изискването за 750 000 лева нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години.	На база посоченото УО на ОПИК счита включването на още един критерий в тази област за нецелесъобразно. **4. Предложението не се приема** От информацията, представена в т. 11 от Условията за кандидатстване, е видно, че за всяка от категориите предприятия (микро, малки и средни предприятия) има определен отделен бюджет и в тази връзка малките предприятия се конкурират само с предприятия от собствената си категория в рамките на процеса по оценка. За да е още по-коректно съпоставянето между отделните кандидати, освен по категории предприятия, бюджетът е разделен и по групи сектори на икономическа дейност. Не на последно място следва да бъде отбелязано, че минималният

				изискуем размер от нетни приходи от продажби за отделните категории предприятие не е за една година, а е общо за период от три години (2015, 2016 и 2017 г). Практиката, която УО има натрупана с обявените до момента процедури по ОПИК, при които има зададено аналогично изискване, касаещо нетните приходи от продажби, показва че тези прагове са постижими и не представляват пречка пред кандидатите. За отбелязване е фактът, че минимално изискуемите размери на нетни приходи от продажби, генерирани за период от 3 години от предприятията-кандидати, са значително занижени както за микропредприятията, така и за малките и средни предприятия, в сравнение със сходни процедури, реализирани през програмен период 2007-2013.

35.	Иван Тодоров	01.11.2018	**1.** Бюджетът за **Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства** в размер на 37 500 000 евро следва да бъде драстично намален минимум с половината от сегашната му стойност. Средствата следва да бъдат прехвърлени към бюджета на **Нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства, който в момента е едва 30 000 000 евро. Мотивите за предложението са както следва:** Мотив №**1:** По официални данни на НСИ за 2017 г. по посочените 7 кода по НКИД, сред които са и Високотехнологичните и средно високотехнологични промишлени производства, съществуват около 2000 фирми. От тях на печалба са едва 1200 бр. фирми, а само 650 бр. са генерирали печалба от над 100 000 лева за 2017 г. Ако вземем предвид колко от тези 650 бр. фирми са генерирали печалба и за предходните две години (2015 г. и 2016 г.), както и ако пресметнем техния среден EBITDA за последните три години, ще установим че една на 50 фирми покриват критериите, посочени в Условията за кандидатстване по процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия". **Мотив №2**: В част от секторите няма реално работещи компании или ако има такива, то те са на огромна загуба. Пример за това е отрасъл **C21 Производство на лекарствени вещества и продукти**. С такъв икономически код са регистрирани 30 бр. малки и средни предприятия, от които на печалба са едва 15 бр., а реално в настоящата процедура, обект на обществено обсъждане, могат да кандидатстват само 10 фирми понеже останалите няма да отговарят на критериите, зададени в Условията за кандидатстване в настоящата процедура. Друг интересен и многообещаващ сектор е **C29 Производство на автомобили, ремаркета и полу-ремаркета**. Според официални данни на НСИ в него са регистрирани	**Становището на УО по направените предложения е дадено в т. 34 по-горе.**

			20 фирми, от които реално работещи са 10 бр., а в настоящата процедура могат да кандидатстват едва 5 фирми понеже останалите няма да отговарят на критериите, зададени в Условията за кандидатстване в настоящата процедура. Третият от седемте „високи" отрасли е **<u>С30 - Производство на превозно средства без автомобили</u>**, в рамките на който оперират около 50 бр. фирми, от които на печалба са 40 бр., а на критериите за кандидатстване по процедурата отговарят едва 15-20 бр. фирми. Мотив 3. При последната процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бюджетът на високотехнологичните предприятия отново беше несъразмерно голям спрямо този, отпуснат за останалите предприятия. Така се получи следната аномалия: всички проекти от тези отрасли бяха финансирани независимо от точките, които бяха получили и независимо от тяхното качество. От проектите на нискотехнологичните предприятия без финансиране останаха много на брой проекти с изключително високи точки и качество. При сегашното разпределение на средствата ще се стигне до същата аномалия. **<u>Заключение:</u>** Този кратък анализ показва, че предвидените средства за 7 „високотехнологични" отрасъла са твърде големи като размер и не отговарят на действителната картина на българската икономика. В така наречените средно нискотехнологични и нискотехнологични сектори оперират над 80% от всички промишлени предприятия. Нещо повече, от седемте отрасъла реално само два работят в действителност и допринасят за развитието на българската икономика и нейния експорт. Това са производствата на машини и химични продукти. Точно противоположното е в средно нискотехнологични и нискотехнологични сектори, в рамките на които има отрасли, които са от съществено значение и определят българския износ и облика на българската икономика. Това са:	

			C13 „Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло" C14 „Производство на облекло" C18 „Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители" C24 „Производство на основни метали" C25 „Производство на метални изделия, без машини и оборудване" C31 „Производство на мебели" Ако целта е да бъдат насърчени високотехнологичните предприятия у нас, нека се добави критерий за приоритизация на определени икономически дейности въз основа на който съобразно своя код на икономическа дейност по НКИД, високотехнологичните фирми да получават допълнителни точки в, подобно на критерият за регионална приоритизация, целящ да насърчи по-икономически изостанали региони като Северозападна България. Не е редно на толкова малко на брой предприятия без икономическа история и промишлен опит в България да се предоставят толкова много средства, които после да се налага да се прехвърлят към други процедури. **2.** Да се премахне Показателя за оценка **<u>Претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи (2015 г., 2016 г. и 2017 г.)</u>.** Той се дублира с други 3 показателя в който главна величина играе печалбата: • **Претеглен марж на печалбата (2015, 2016 и 2017 г.)** • **Претеглена брутна добавена стойност (2015, 2016 и 2017 г.)** • **Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2015, 2016 и 2017 г.)** **<u>Мотив:</u>** И в трите показателя в числителя участва код 14400 „**Печалбата**", а в два от	

			показателите в знаменателя участва и код 15100 „**Нетни приходи от продажби**". Следователно ако една фирма има голяма печалба тя ще има добри финансови показатели и съответно ще е платила по-висок данък печалба. Не съществува производствено предприятие, което да има висока печалба и добри финансови показатели и съответно да не е заплатило дължимите на държавата данъци. **3.** Изискването за наличие на Международно признати стандарт за Управление на качеството и околната среда като **ISO 9001 и ISO 14001** следва да бъде възстановено. До този момент такова изискване винаги е присъствало в такъв тип процедура за кандидатстване и **то е било гарант,** че българските промишлени предприятия се уеднаквяват с европейските стандарти за качество и особено в **областта на устойчивото развитие и опазването на околната среда. Може да се върне и изискването за наличие на ISO 50 001 като допълнителен гарант за устойчиво развитие.** **4.** Размерът на „Нетните приходи от продажби за последните три приключени години" при малките предприятия от исканите сега минимум 750 000 лева следва да бъде намален до 500 000 лева. По този начин по програмата ще имат възможност да кандидатстват повече български предприятия. В този си вид това изискване има дискриминационен характер към предприятия от категория малки. Според данни на НСИ в България съществуват едва 6 000 фирми с над 50 служители и над 380 000 фирми с по-малко от 50 служители. Следователно малките предприятия са гръбнакът на българската икономика, който формира 98% от частния сектор. Малко на брой от тях обаче могат да покрият изискването за	

			750 000 лева нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години.	
36.	Красимира Иванова, „Иновативе Консулт" ЕООД	01.11.2018	Уважаеми УО, Във връзка с публикуваната за обществено обсъждане процедура "Подобряване на производствения капаците на малките и средни предприятия", считаме че следните документи задължителни на етап кандидатстване са несъотносими към пазарната икономика и противоречат на принципите за развитие на фирмите: **1.Относно.** **- Декларация от производител/оторизационнно писмо от първи доставчик/договор за търговско представителство между производител и първи доставчик, от които е видно че е спазено изискването за предоставяне на офертата от производител или първи доставчик** поради следните причини: 1.Предоставянето на оферта от първи доставчик по никакъв начин не гарантира по-ниска или най-ниска цена. Дори се наблюдава точно обраното – оторизираният представител, който се явява единствен за страната има монополно положение спрямо останалите и може свободно да диктува ценоопределянето, като заложи значително по-висок марж в цената;	1. Твърдението, че изискването за оферта от производител/първи доставчик влиза в противоречие с принципите на пазарната икономика, като същото не е съобразено с пазарната практика и по същество неправомерно ограничава възможността за търговия с тези стоки, е неправилно и необосновано. Предвиденото изискване за представяне на оферта от производител/първи доставчик касае единствено етапа на оценка на проектните предложения и не се отнася до етапа на изпълнение. В този смисъл принципът на свободна и лоялна конкуренция не може да бъде разглеждан като нарушен, тъй като на етап изпълнение оферта би могъл да подаде всеки заинтересован участник (производител/първи

			2.Оторизационното писмо ограничава получаването на оферти от различни фирми, които могат да доставят оборудването на по-ниска цена и в някои случай, с много по-добри технически характеристики от единствената фирма представител на производителя за страната; 3.Реално големите компании, които са европейски или международни производители не осигуряват подобно писмо и не ограничават предлагането на продуктите си само до един оторизиран представител, което се явява сериозно затруднение при намирането на фирма, която да предостави идентични с изискваните от възложителя параметри в офертата. 4.Така изисканото оторизационно писмо е дискриминационно спрямо фирмите които не са монополисти и които не са с големи обороти. 5.Представянето на това писмо обезсмисля и последващия търг, защото след като имаме един оторизиран представител и приемем само неговата оферта, то възложителят е заложил спрямо характеристиките които може да осигури оторизирания представител конкретната оферта. 6.Кандидатът за задължава да предостави офертата от оторизирания представител, въпреки че има доставчици, които и предлагат по-добри условия и параметри на оборудването. 7.Получава се зависимост от единствените представители, които могат да диктуват	доставчик/доставчик), чието предложение попада в обхвата на заложената индикативна цена. Предложеният подход е с цел спазване принципите за ефективност, ефикасност и добро финансово управление при разходването на средствата. Залагането на изискване офертата да бъде от производител или първи доставчик, цели да постигне реалистичност на разходите и да ограничи в максимална степен финансирането на активи с нереалистично завишени цени. Бихме искали да обърнем внимание, че изискването за първи доставчик/производител във финалната версия на Условията за кандидатстване е разписано по-подробно с цел постигане на максимална яснота относно прилагането му.

			както предлагането на машините, така и техните параметри и цени. **2.Относно критерият: претеглен коефициент на приходите от износ.** Намираме точкуването по гореспоменатия критерий за нелогично и некоректно спрямо кандидатите в процедурата. Съгласно този критерий, кандидати с претеглен коефициент на приходите от износ за последните 3 години по-голям от 70%, ще бъдат точкувани с 1 точка и губят 5 точки в общата оценка. От друга страна кандидатите с претеглен коефициент на приходите от износ за последните три години по-голям от 0% и ≤ 10%, биха получили 5 точки. Това е изключително неточен критерий, който създава възможност за кандидати с декларирани приходи от износ от само 1000, 2000 лв. за последната приключена финансова година да получат сериозно предимство в оценителния процес спрямо кандидати, които реализират цялата си или почти цялата си продукция на външни пазари. В допълнение бихме желали да поясним, че на външните пазари конкуренцията е изключително голяма и българските експортно ориентирани предприятия са принудени непрекъснато да инвестират в повишаване на конкурентоспособността си и качеството на произвежданата продукция. Във връзка с гореизложеното, смятаме че точкуването по горепосочения критерий Претеглен коефициент на приходите от износ (2015 г., 2016 г. и 2017 г.) от раздел I. Икономическа и финансова стабилност на кандидата преди изпълнение на проекта е дискриминационен и ограничаващ спрямо експортно ориентираните български предприятия и следва да бъде допълнително прецизиран от УО.	**2. Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 12, т. 3 по-горе.
37.	Иван Тодоров	01.11.2018	*Забележка на УО: Настоящето предложение е идентично на предложение № 35,*	**Становището на УО по**

			направено от <u>същия подател</u> **1.** Бюджетът за **Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства** в размер на 37 500 000 евро следва да бъде драстично намален минимум с половината от сегашната му стойност. Средствата следва да бъдат прехвърлени към бюджета на **Нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства, който в момента е едва 30 000 000 евро. Мотивите за предложението са както следва:** <u>Мотив №</u>**1:** По официални данни на НСИ за 2017 г. по посочените 7 кода по НКИД, сред които са и Високотехнологичните и средно високотехнологични промишлени производства, съществуват около 2000 фирми. От тях на печалба са едва 1200 бр. фирми, а само 650 бр. са генерирали печалба от над 100 000 лева за 2017 г. Ако вземем предвид колко от тези 650 бр. фирми са генерирали печалба и за предходните две години (2015 г. и 2016 г.), както и ако пресметнем техния среден EBITDA за последните три години, ще установим че една на 50 фирми покриват критериите, посочени в Условията за кандидатстване по процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия". **<u>Мотив №2</u>**: В част от секторите няма реално работещи компании или ако има такива, то те са на огромна загуба. Пример за това е отрасъл **<u>С21 Производство на лекарствени вещества и продукти</u>**. С такъв икономически код са регистрирани 30 бр. малки и средни предприятия, от които на печалба са едва 15 бр., а реално в настоящата процедура, обект на обществено обсъждане, могат да кандидатстват само 10 фирми понеже останалите няма да отговарят на критериите, зададени в Условията за кандидатстване в настоящата процедура.	**направените предложения е дадено в т. 34 по-горе.**

			Друг интересен и многообещаващ сектор е **C29 Производство на автомобили, ремаркета и полу-ремаркета**. Според официални данни на НСИ в него са регистрирани 20 фирми, от които реално работещи са 10 бр., а в настоящата процедура могат да кандидатстват едва 5 фирми понеже останалите няма да отговарят на критериите, зададени в Условията за кандидатстване в настоящата процедура. Третият от седемте „високи" отрасли е **C30 - Производство на превозно средства без автомобили**, в рамките на който оперират около 50 бр. фирми, от които на печалба са 40 бр., а на критериите за кандидатстване по процедурата отговарят едва 15-20 бр. фирми. Мотив 3. При последната процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бюджетът на високотехнологичните предприятия отново беше несъразмерно голям спрямо този, отпуснат за останалите предприятия. Така се получи следната аномалия: всички проекти от тези отрасли бяха финансирани независимо от точките, които бяха получили и независимо от тяхното качество. От проектите на нискотехнологичните предприятия без финансиране останаха много на брой проекти с изключително високи точки и качество. При сегашното разпределение на средствата ще се стигне до същата аномалия. **Заключение:** Този кратък анализ показва, че предвидените средства за 7 „високотехнологични" отрасъла са твърде големи като размер и не отговарят на действителната картина на българската икономика. В така наречените средно нискотехнологични и нискотехнологични сектори оперират над 80% от всички промишлени предприятия. Нещо повече, от седемте отрасъла реално само два работят в действителност и допринасят за развитието на българската икономика и нейния експорт. Това са производствата на машини и химични продукти. Точно противоположното е в средно нискотехнологични и	

			нискотехнологични сектори, в рамките на които има отрасли, които са от съществено значение и определят българския износ и облика на българската икономика. Това са: C13 „Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло" C14 „Производство на облекло" C18 „Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители" C24 „Производство на основни метали" C25 „Производство на метални изделия, без машини и оборудване" C31 „Производство на мебели" Ако целта е да бъдат насърчени високотехнологичните предприятия у нас, нека се добави критерий за приоритизация на определени икономически дейности въз основа на който съобразно своя код на икономическа дейност по НКИД, високотехнологичните фирми да получават допълнителни точки в, подобно на критерият за регионална приоритизация, целящ да насърчи по-икономически изостанали региони като Северозападна България. Не е редно на толкова малко на брой предприятия без икономическа история и промишлен опит в България да се предоставят толкова много средства, които после да се налага да се прехвърлят към други процедури. **2.** Да се премахне Показателя за оценка **Претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи (2015 г., 2016 г. и 2017 г.).** Той се дублира с други 3 показателя в който главна величина играе печалбата: • **Претеглен марж на печалбата (2015, 2016 и 2017 г.)** • **Претеглена брутна добавена стойност (2015, 2016 и 2017 г.)** • **Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2015, 2016 и 2017 г.)**	

			<u>Мотив:</u> И в трите показателя в числителя участва код 14400 „**Печалбата**", а в два от показателите в знаменателя участва и код 15100 „**Нетни приходи от продажби**". Следователно ако една фирма има голяма печалба тя ще има добри финансови показатели и съответно ще е платила по-висок данък печалба. Не съществува производствено предприятие, което да има висока печалба и добри финансови показатели и съответно да не е заплатило дължимите на държавата данъци. **3.** Изискването за наличие на Международно признати стандарт за Управление на качеството и околната среда като **ISO 9001 и ISO 14001** следва да бъде възстановено. До този момент такова изискване винаги е присъствало в такъв тип процедура за кандидатстване и **<u>то е било гарант,</u>** че българските промишлени предприятия се уеднаквяват с европейските стандарти за качество и особено в **областта на устойчивото развитие и опазването на околната среда. Може да се върне и изискването за наличие на ISO 50 001 като допълнителен гарант за устойчиво развитие.** **4.** Размерът на „Нетните приходи от продажби за последните три приключени години" при малките предприятия от исканите сега минимум 750 000 лева следва да бъде намален до 500 000 лева. По този начин по програмата ще имат възможност да кандидатстват повече български предприятия. В този си вид това изискване има дискриминационен характер към предприятия от категория малки. Според данни на НСИ в България съществуват едва 6 000 фирми с над 50 служители и над 380 000 фирми с по-малко от 50 служители. Следователно	

			малките предприятия са гръбнакът на българската икономика, който формира 98% от частния сектор. Малко на брой от тях обаче могат да покрият изискването за 750 000 лева нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години. File 1.docx	
38.	Ана Петрова	01.11.2018	*Забележка на УО: Настоящето предложение е идентично на предложение № 34, направено от <u>същия подател</u>* 1. Бюджетът за **Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства** в размер на 37 500 000 евро следва да бъде драстично намален минимум с половината от сегашната му стойност. Средствата следва да бъдат прехвърлени към бюджета на **Нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства, който в момента е едва 30 000 000 евро. Мотивите за предложението са както следва:** <u>Мотив №</u>**1:** По официални данни на НСИ за 2017 г. по посочените 7 кода по НКИД, сред които са и Високотехнологичните и средно високотехнологични промишлени производства, съществуват около 2000 фирми. От тях на печалба са едва 1200 бр. фирми, а само 650 бр. са генерирали печалба от над 100 000 лева за 2017 г. Ако вземем предвид колко от тези 650 бр. фирми са генерирали печалба и за предходните две години (2015 г. и 2016 г.), както и ако пресметнем техния среден EBITDA за последните три години, ще установим че една на 50 фирми покриват критериите, посочени в Условията за кандидатстване по процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения	**Становището на УО по направените предложения е дадено в т. 34 по-горе.**

			капацитет в малките и средни предприятия". **Мотив №2**: В част от секторите няма реално работещи компании или ако има такива, то те са на огромна загуба. Пример за това е отрасъл **С21 Производство на лекарствени вещества и продукти**. С такъв икономически код са регистрирани 30 бр. малки и средни предприятия, от които на печалба са едва 15 бр., а реално в настоящата процедура, обект на обществено обсъждане, могат да кандидатстват само 10 фирми понеже останалите няма да отговарят на критериите, зададени в Условията за кандидатстване в настоящата процедура. Друг интересен и многообещаващ сектор е **С29 Производство на автомобили, ремаркета и полу-ремаркета**. Според официални данни на НСИ в него са регистрирани 20 фирми, от които реално работещи са 10 бр., а в настоящата процедура могат да кандидатстват едва 5 фирми понеже останалите няма да отговарят на критериите, зададени в Условията за кандидатстване в настоящата процедура. Третият от седемте „високи" отрасли е **С30 - Производство на превозно средства без автомобили**, в рамките на който оперират около 50 бр. фирми, от които на печалба са 40 бр., а на критериите за кандидатстване по процедурата отговарят едва 15-20 бр. фирми. Мотив 3. При последната процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бюджетът на високотехнологичните предприятия отново беше несъразмерно голям спрямо този, отпуснат за останалите предприятия. Така се получи следната аномалия: всички проекти от тези отрасли бяха финансирани независимо от точките, които бяха получили и независимо от тяхното качество. От проектите на нискотехнологичните предприятия без финансиране останаха много на брой проекти с изключително високи точки и качество. При сегашното разпределение на средствата ще се стигне до същата аномалия.	

			Заключение: Този кратък анализ показва, че предвидените средства за 7 „високотехнологични" отрасъла са твърде големи като размер и не отговарят на действителната картина на българската икономика. В така наречените средно нискотехнологични и нискотехнологични сектори оперират над 80% от всички промишлени предприятия. Нещо повече, от седемте отрасъла реално само два работят в действителност и допринасят за развитието на българската икономика и нейния експорт. Това са производствата на машини и химични продукти. Точно противоположното е в средно нискотехнологични и нискотехнологични сектори, в рамките на които има отрасли, които са от съществено значение и определят българския износ и облика на българската икономика. Това са: C13 „Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло" C14 „Производство на облекло" C18 „Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители" C24 „Производство на основни метали" C25 „Производство на метални изделия, без машини и оборудване" C31 „Производство на мебели" Ако целта е да бъдат насърчени високотехнологичните предприятия у нас, нека се добави критерий за приоритизация на определени икономически дейности въз основа на който съобразно своя код на икономическа дейност по НКИД, високотехнологичните фирми да получават допълнителни точки в, подобно на критерият за регионална приоритизация, целящ да насърчи по-икономически изостанали региони като Северозападна България. Не е редно на толкова малко на брой предприятия без икономическа история и промишлен опит в България да се предоставят толкова много средства, които после да се налага да се прехвърлят към други процедури.	

			2. Да се премахне Показателя за оценка **Претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи (2015 г., 2016 г. и 2017 г.).** Той се дублира с други 3 показателя в който главна величина играе печалбата: • **Претеглен марж на печалбата (2015, 2016 и 2017 г.)** • **Претеглена брутна добавена стойност (2015, 2016 и 2017 г.)** • **Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2015, 2016 и 2017 г.)** **Мотив:** И в трите показателя в числителя участва код 14400 „**Печалбата**", а в два от показателите в знаменателя участва и код 15100 „**Нетни приходи от продажби**". Следователно ако една фирма има голяма печалба тя ще има добри финансови показатели и съответно ще е платила по-висок данък печалба. Не съществува производствено предприятие, което да има висока печалба и добри финансови показатели и съответно да не е заплатило дължимите на държавата данъци. **3.** Изискването за наличие на Международно признати стандарт за Управление на качеството и околната среда като **ISO 9001 и ISO 14001** следва да бъде възстановено. До този момент такова изискване винаги е присъствало в такъв тип процедура за кандидатстване и **то е било гарант,** че българските промишлени предприятия се уеднаквяват с европейските стандарти за качество и особено в **областта на устойчивото развитие и опазването на околната среда. Може да се върне и изискването за наличие на ISO 50 001 като допълнителен гарант за устойчиво развитие.**	

			4. Размерът на „Нетните приходи от продажби за последните три приключени години" при малките предприятия от исканите сега минимум 750 000 лева следва да бъде намален до 500 000 лева. По този начин по програмата ще имат възможност да кандидатстват повече български предприятия. В този си вид това изискване има дискриминационен характер към предприятия от категория малки. Според данни на НСИ в България съществуват едва 6 000 фирми с над 50 служители и над 380 000 фирми с по-малко от 50 служители. Следователно малките предприятия са гръбнакът на българската икономика, който формира 98% от частния сектор. Малко на брой от тях обаче могат да покрият изискването за 750 000 лева нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години. File 2.docx	
39.	Ана Петрова	01.11.2018	Уважаеми представители на Управляващи орган, Изпращаме Ви допълнение към Предложения за промени в Насоките за кандидатстване по процедура BG16RFOP002-2.00… „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия". С30 „Производство на превозни средства, без автомобили"	**Предложението не се приема** Моля запознайте се със становището на УО, дадено към коментар 19 по-горе.

			File 3.docx	
40.	Румен Радев, АИКБ	01.11.2018	**УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,** Във връзка с обявената за обществено обсъждане процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия" по Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП" на Оперативната програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 предлагаме на Вашето внимание следните **КОМЕНТАРИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ** Смятаме, че като цели, обхват, структуриране, допустимост на кандидати, дейности и разходи, процедурата е добре представена. Забележки и съответни предложения от наша страна за корекции в пакета документи на процедурата са свързани с Критериите и методологията за оценка на проектните предложения и конкретно с „Раздел IV Приоритизиране на проекти": **1.** Смятаме, че изискването в критерий „1. Регионална приоритизация на проекти." за еднаквост на областта на регистрация (седалище) на кандидата и областта за реализиране на инвестициите не е целесъобразно. Водещо за регионалното	1. **Предложението се приема частично** Във финалната версия на документацията по процедурата критерият, свързан с регионалната приоритизация, е преформулиран с цел да се обхванат както случаите, при които седалището и инвестициите по проекта попадат в приоритетен район, така и тези случаи, при които само основната част от инвестициите по проекта са в приоритетен район. Допълнително бихме искали да обърнем внимание, че в бележка под линия към критерия за приоритизиране е посочено, че информацията относно регистрацията на предприятието-кандидат на територията на

			приоритизиране на процедурата е да се извършат инвестиции в по-слабо развитите области, което не е непременно обвързано със седалището на кандидата. При това е ясно, че прегистрацията и промяната на седалището на фирмите е лесно изпълнимо и често срещано явление дори по повод на досегашни процедури по ОПИК. **Предложение:** Да отпадне изискването за регистрация (седалище) на кандидата, като остане само това за реализирането на всички или поне 70% от инвестициите в съответната област. **2.** Според нас изискванията в критерий „2. Участие в процедури по ОПРКБИ и/или ОПИК." са прекалено ограничаващи и имат елемент на неравнопоставеност и дискриминация. Разлика от 4 съответно 5 точки в полза на кандидати, които нямат приключили и/или в изпълнение договори за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК, спрямо такива които имат два или повече проекта, е с голяма тежест относно максималния брой точки. При това става въпрос за период от 10 години, през което време е нормално работещи фирми със стремеж за развитие да изпълнят повече от два проекта. **Предложение:** Точките за критерия да са максимално 4 (така и общият брой ще е кръгло 90), като се ранжират както следва: - При липса на договор – 4 т.; - При един договор – 3 т.	съответната област следва да е вписана в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към 31.12.2017 г. По този начин избягваме изкривяване при спазването на критерия от гледна точка на регистрацията като изискваме същото да е спазено към дата, предхождаща датата на кандидатстване. УО на ОПИК е на мнение, че изискването за седалище следва да остане като се допълни с възможността само основната част от инвестициите да се реализират в приоритетна група райони, защото считаме, че предприятия, които изцяло осъществяват своята дейност в подобни слаборазвити райони следва да бъдат приоритизирани спрямо кандидати, които имат седалище и развиват дейности и в други райони с по-добри икономически показатели и плащат

			- При два или три договора – 2 т. - При четири договора – 1 т. - Над четири договора – 0 точки.	своите местни данъци и такси на друго място. **2. Предложението не се приема** УО на ОПИК счита, че е важно помощта по линия на ЕСИФ да стига до повече предприятия в България, така че същите да могат да усетят ползите от такъв вид подкрепа. В тази връзка въвеждането на подобен критерий е един от механизмите за диференциране на подкрепата и считаме, че същият следва да остане в първоначалния си вариант. Съгласно предложената от Вас скала за оценка дори предприятия, които имат три или четири приключили и/или в изпълнение договори за безвъзмездна помощ по ОПРКБИ и/или ОПИК, следва да бъдат точкувани, макар и с по-малък брой точки, което реално минимизира ефекта по отношение на

				предприятията, които не са изпълнявали до момента проекти при нас.
41.	Ивайло Караджов	02.11.2018	Предложения за промени в Насоките за кандидатстване по процедура **BG16RFOP002-2.00… „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия"** **1.** Бюджетът за **Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства** в размер на 37 500 000 евро следва да бъде драстично намален минимум с половината от сегашната му стойност. Средствата следва да бъдат прехвърлени към бюджета на **Нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства, който в момента е едва 30 000 000 евро. Мотивите за предложението са както следва:** Мотив №**1:** По официални данни на НСИ за 2017 г. по посочените 7 кода по НКИД, сред които са и Високотехнологичните и средно високотехнологични промишлени производства, съществуват около 2000 фирми. От тях на печалба са едва 1200 бр. фирми, а само 650 бр. са генерирали печалба от над 100 000 лева за 2017 г. Ако вземем предвид колко от тези 650 бр. фирми са генерирали печалба иза предходните две години (2015 г. и 2016 г.), както и ако пресметнем техния среден EBITDAза последните три години, ще установим че една на 50 фирми покриват критериите, посочени в Условията за кандидатстване по процедура за подбор на проекти „Подобряване на производствения капацитет в малките и средни предприятия". **Мотив №2**: В част от секторите няма реално работещи компании или ако има такива, то те са на огромна загуба. Пример за това е отрасъл **С21 Производство на лекарствени**	**Становището на УО по направените предложения е дадено в т. 34 по-горе.**

			<u>вещества и продукти</u>. С такъв икономически код са регистрирани 30 бр. малки и средни предприятия, от които на печалба са едва 15 бр., а реално в настоящата процедура, обект на обществено обсъждане, могат да кандидатстват само 10 фирми понеже останалите няма да отговарят на критериите, зададени в Условията за кандидатстване в настоящата процедура. Друг интересен и многообещаващ сектор е **C29 Производство на автомобили, ремаркета и полу-ремаркета**. Според официални данни на НСИ в него са регистрирани 100 фирми, от които реално работещи са 10 бр., а в настоящата процедура могат да кандидатстват едва 5 фирми понеже останалите няма да отговарят на критериите, зададени в Условията за кандидатстване в настоящата процедура. Третият от седемте „високи" отрасли е **<u>C30 - Производство на превозно средства без автомобили</u>**, в рамките на който оперират около 70 бр. фирми, от които на печалба са 40 бр., а на критериите за кандидатстване по процедурата отговарят едва 15-20 бр. фирми. Мотив 3. При последната процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП" бюджетът на високотехнологичните предприятия отново беше несъразмерно голям спрямо този, отпуснат за останалите предприятия. Така се получи следната аномалия: всички проекти от тези отрасли бяха финансирани независимо от точките, които бяха получили и независимо от тяхното качество. От проектите на нискотехнологичните предприятия без финансиране останаха много на брой проекти с изключително високи точки и качество. При сегашното разпределение на средствата ще се стигне до същата аномалия. **<u>Заключение:</u>** Този кратък анализ показва, че предвидените средства за 7 „високотехнологични" отрасъла са твърде големи като размер и не отговарят на действителната картина на	

			българската икономика. В така наречените средно нискотехнологични и нискотехнологични сектори оперират над 80% от всички промишлени предприятия. Нещо повече, от седемте отрасъла реално само два работят в действителност и допринасят за развитието на българската икономика и нейния експорт. Това са производствата на машини и химични продукти. Точно противоположното е в средно нискотехнологични и нискотехнологични сектори, в рамките на които има отрасли, които са от съществено значение и определят българския износ и облика на българската икономика. Това са: C13 „Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло" C14 „Производство на облекло" C18 „Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители" C24 „Производство на основни метали" C25 „Производство на метални изделия, без машини и оборудване" C31 „Производство на мебели" Ако целта е да бъдат насърчени високотехнологичните предприятия у нас, нека се добави критерий за приоритизация на определени икономически дейности въз основа на който съобразно своя код на икономическа дейност по НКИД, високотехнологичните фирми да получават допълнителни точки в, подобно на критерият за регионална приоритизация, целящ да насърчи по-икономически изостанали региони като Северозападна България. Не е редно на толкова малко на брой предприятия без икономическа история и промишлен опит в България да се предоставят толкова много средства, които после да се налага да се прехвърлят към други процедури. **2.** Да се премахне Показателя за оценка **<u>Претеглен коефициент на разходите за данъци спрямо реализираните приходи (2015 г., 2016 г. и 2017 г.)</u>.** Той се дублира с други 3 показателя в който главна величина играе печалбата:	

			• **Претеглен марж на печалбата (2015, 2016 и 2017 г.)** • **Претеглена брутна добавена стойност (2015, 2016 и 2017 г.)** • **Претеглен коефициент на рентабилност на активите (2015, 2016 и 2017 г.)** **<u>Мотив:</u>** И в трите показателя в числителя участва код 14400 „**Печалбата**", а в два от показателите в знаменателя участва и код 15100 „**Нетни приходи от продажби**". Следователно ако една фирма има голяма печалба тя ще има добри финансови показатели и съответно ще е платила по-висок данък печалба. Не съществува производствено предприятие, което да има висока печалба и добри финансови показатели и съответно да не е заплатило дължимите на държавата данъци. **3.** Изискването за наличие на Международно признати стандарт за Управление на качеството и околната среда като **ISO 9001 и ISO 14001**следва да бъде възстановено. До този момент такова изискване винаги е присъствало в такъв тип процедура за кандидатстване и **<u>то е било гарант,</u>** че българските промишлени предприятия се уеднаквяват с европейските стандарти за качество и особено в **областта на устойчивото развитие и опазването на околната среда. Може да се върне и изискването за наличие на ISO 50 001 като допълнителен гарант за устойчиво развитие.** **4.** Размерът на„Нетните приходи от продажби за последните три приключени години" при малките предприятия от исканите сега минимум 750 000 лева следва	

			да бъде намален до 500 000 лева. По този начин по програмата ще имат възможност да кандидатстват повече български предприятия. В този си вид това изискване има дискриминационен характер към предприятия от категория малки. Според данни на НСИ в България съществуват едва 6 000 фирми с над 50 служители и над 380 000 фирми с по-малко от 50 служители. Следователно малките предприятия са гръбнакът на българската икономика, който формира 98% от частния сектор. Малко на брой от тях обаче могат да покрият изискването за 750 000 лева нетни приходи от продажби за последните три приключени финансови години.	